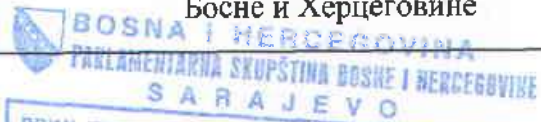

Broj: OI-

Datum: 23.07.2020. godine

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Klasifikacioni oznaka	2020 godišni broj	Broj priloga
0102	+50-16	1555	20

Predmet: Specijalno izvješće o zastupljenosti konstitutivnih naroda i ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine sa izuzetkom policijsko-bezbjedonosnih struktura, *dostavlja se-*

Štovani,

Institucija Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine je tokom 2020. godine sačinila Specijalno izvješće o zastupljenosti konstitutivnih naroda i ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine sa izuzetkom policijsko-bezbjedonosnih struktura.

Cilj rada na ovome Izvješću jeste sagledavanje stanja, konkretnije nacionalne strukture zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine (prema proračunskim jedinicama), sa prikazom prikupljenih podataka za sve pomenute nivoe vlasti i formulisanim preporuka nadležnim organima i tijelima.

U prilogu Vam dostavljamo primjerak pomenutog Specijalnog izvješća i ujedno zahvaljujemo na dostavljenim podacima tokom procesa izrade.

S poštovanjem,

INSTITUCIJA OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Specijalno izvješće

o zastupljenosti konstitutivnih naroda i ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i županijama Federacije Bosne i Hercegovine (prema proračunskim jedinicama), sa izuzetkom policijsko-sigurnosnih struktura

**SPECIJALNO IZVJEŠĆE O ZASTUPLJENOSTI KONSTITUTIVNIH NARODA I
OSTALIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I
REGULATORNIM TIJELIMA BOSNE I HERCEGOVINE, FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE, REPUBLIKE SRPSKE, BRČKO DISTRIKTA BOSNE I
HERCEGOVINE I ŽUPANIJAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE (PREMA
PRORAČUNSKIM JEDINICAMA), SA IZUZETKOM POLICIJSKO-SIGURNOSNIH
STRUKTURA**

Banja Luka, lipanj 2020. godine

Izdavač

Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine
78 000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13
e-mail: bl.ombudsmen@ombudsmen.gov.ba
www.ombudsmen.gov.ba

Autori Izvješća:

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine:

Prof. dr. Ljubinko Mitrović

Dr. Jasminka Džumhur

Dipl. iur. Nives Jukić

Radna grupa:

Koordinator: dr. Predrag Raosavljević, pomoćnik ombudsmana

Alma Suljić, pomoćnica ombudsmana

Fatima Račić, stručna suradnica

Nenad Međo, stručni suradnik

Ante Šakota, stručni suradnik

Lektorica:

Nada Potočnik Salom

Tehnički uredio:

Dragan Perić, šef Odjela za informacione tehnologije

KAZALO

1. UVOD.....	5
2. BOSNA I HERCEGOVINA.....	7
2.1. PRAVNI OKVIR	7
2.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORNIM TIJELIMA NA RAZINI BOSNE I HERCEGOVINE	9
3. REPUBLIKA SRPSKA.....	11
3.1. PRAVNI OKVIR	11
3.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORNIM TIJELIMA NA RAZINI REPUBLIKE SRPSKE	13
4. FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE	14
4.1. PRAVNI OKVIR	14
4.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORNIM TIJELIMA NA RAZINI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	16
5. ŽUPANIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	18
5.1. PRAVNI OKVIR	18
5.2. ZAKONODOVNO UREĐENJE DRŽAVNE SLUŽBE NA RAZINI ŽUPANIJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	21
5.3. ZAKONODAVNO UREĐENJE TIJELA UPRAVE I UPRAVNIH ORGANIZACIJA NA RAZINI ŽUPANIJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE.....	23
5.4. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORNIM TIJELIMA ŽUPANIJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	25
6. BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE.....	32
6.1. PRAVNI OKVIR	32
6.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH NA RAZINI BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE	33
7. NACIONALNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA NA TERITORIJU BOSNE I HERCEGOVINE	35
8. SPOLNA STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, TIJELIMA UPRAVE I REGULATORNIM TIJELIMA BOSNE I HERCEGOVINE	38
9. ŽALBE ZAPRIMLJENE U INSTITUCIJI KOJE SE ODOSE NA DISKRIMINACIJU PO NACIONALNOJ OSNOVI U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORNIM TIJELIMA U BOSNI I HERCEGOVINI	40
10. NALAZ I MIŠLJENJE OMBUDSMANA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE	41
11. LITERATURA.....	47
12. ANEKS – TABELARNI PRIKAZ NACIONALNE STRUKTURE	50

1. UVOD

Prema članku 1. Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o ombudsmanu)¹, Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institucija) je neovisna institucija uspostavljena s ciljem promoviranja dobre uprave i vladavine prava i sloboda fizičkih i pravnih osoba, kako je garantirano Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog Ustava. Institucija nadgleda aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njezinih entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine sukladno odredbama Zakona o ombudsmanu. Institucija postupa u okviru ustava, zakona, drugih propisa i općih akata, kao i ratificiranih međunarodnih ugovora i općeprihvaćenih pravila i standarda međunarodnog prava.

Ombudsmani Bosne i Hercegovine, u razdoblju od 2013. godine do dana izrade ovog izvješća, postupali su po žalbama² u kojima su žalitelji ukazivali na diskriminaciju na nacionalnoj osnovi u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i županijama Federacije Bosne i Hercegovine (prema proračunskim jedinicama), prigodom procedure zapošljavanja i ostvarivanja prava iz i po osnovi radnog odnosa.

S ciljem sagledavanja stanja, odnosno nacionalne strukture zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i županijama Federacije Bosne i Hercegovine (prema proračunskim jedinicama), Ombudsmani za ljudska prava Bosne i Hercegovine donijeli su dana 21.06.2019. godine odluku o izradi Specijalnog izvješća o zastupljenosti konstitutivnih naroda i Ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i županijama Federacije Bosne i Hercegovine (prema proračunskim jedinicama) sa izuzetkom policijsko-sigurnosnih struktura.

U izradi ovog izvješća Ombudsmani su primijenili metodologiju koja je bazirana na analizi relevantnih odredbi Ustava Bosne Hercegovine, Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i ustava županija, Ustava Republike Srpske i Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Ombudsmani su također prigodom izrade ovog izvješća izvršili analizu zakonodavstva kojim se utvrđuje zastupljenost konstitutivnih naroda u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i županijama Federacije Bosne i Hercegovine (prema proračunskim jedinicama), sa izuzetkom policijsko-sigurnosnih struktura koje su prethodno obrađene drugim specijalnim izvješćem.

Uzimajući u obzir činjenicu da su u institucijama na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovine zaposleni državni službenici i namještenici, kao i osobe zaposlene po drugim osnovama (ugovor

---

¹ Zakon o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 19/2002, 35/2004 i 32/2006.

² Ž-BL-06-66/13, Ž-BL-06-67/13, Ž-SA-06-187/14, Ž-SA-06-318/14, Ž-BL-06-192/14, Ž-BL-05-83/15, Ž-BL-05-84/15, Ž-SA-06-1150/16, Ž-BL-06-216/17, Ž-SA-06-841/17, Ž-SA-06-842/17 i Ž-SA-06-1297/17.

o djelu, ugovor o radu, projektno osoblje) Ombudsmani su analizirali relevantne odredbe važećih zakona na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini kojima je uređeno pitanje radno-pravnih odnosa svih kategorija zaposlenih u ovim agencijama.

U svrhu izrade Izvješća Ombudsmani su, zbog nedostatka finansijskih i ljudskih resursa, proveli istraživanje ograničenog karaktera, koje se sastojalo u dostavljanju akta - upitnika nadležnim tijelima sa zahtjevom za dostavu podataka o strukturi zaposlenih, sa stanjem na dan 30. rujna 2019. godine. Tom prigodom tražena je dostava slijedećih podataka: struktura kadrova prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta; nacionalna struktura rukovodnih radnika i spolna struktura zaposlenih.

U Ankesu I nalazi se prikaz zastupljenosti konstitutivnih naroda u svim institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima u Bosni i Hercegovini koja su dostavila popunjen upitnik Instituciji. U tekstu Izvješća prikazani su zbirni podaci po razinama vlasti.

2. BOSNA I HERCEGOVINA

2.1. PRAVNI OKVIR

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine prigodom izrade Izvješća izvršili su analizu zakonodavstva kojim se utvrđuje zastupljenost konstitutivnih naroda u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i županijama Federacije Bosne i Hercegovine (prema proračunskim jedinicama), sa izuzetkom policijsko-sigurnosnih struktura koje su prethodno obrađene drugim specijalnim izvješćem.

Ustav Bosne i Hercegovine³

Ustav Bosne i Hercegovine u Preambuli propisuje da su:

"... Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi (skupa sa Ostalima)..."

Članak II. stavak 4. Ustava Bosne i Hercegovine propisuje:

"Uživanje prava i sloboda, predviđenih ovim člankom ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je za sve osobe u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno podrijetlo, vezivanje za neku nacionalnu manjinu, imovina, rođenje ili drugi status".

Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine⁴

Radno-pravni status državnih službenika uređen je Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine.

Članak 2. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine propisuje:

„1. Zapošljavanje i unaprjeđenje profesionalne karijere državnog službenika se temelji na javnoj konkurenciji i profesionalnoj sposobnosti.

2. Struktura državnih službenika u državnoj službi okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva Bosne i Hercegovine prema posljednjem popisu stanovništva.

3. Nacionalna pripadnost državnog službenika temelji se na dobrovoljnom izjašnjavaњу sukladno ovom zakonu“.

---

³ Aneks IV Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini potpisanog dana 14.12.1995. godine

⁴ Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 19/2002, 35/2003, 4/2004, 17/2004, 26/2004, 37/2004, 48/2005, 2/2006, 32/2007, 43/2009, 8/2010, 40/2012 i 93/2017.

Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine⁵

Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine uređuje radno-pravni status zaposlenika, način i postupak prijama u radni odnos, zaključivanje ugovora o radu između zaposlenika i poslodavca, radno vrijeme, plaće i naknade, odmora i odsustva, zaštitu prava iz radnog odnosa, zaključivanje i primjenu kolektivnog ugovora, rješavanje sporova između zaposlenika i poslodavca, učešće zaposlenika i sindikata u zaštiti prava zaposlenika, prestanak radnog odnosa, nadzor nad primjenom zakona i druga prava i obveze koje nastaju na osnovi radno-pravnog statusa zaposlenika. Ovim zakonom regulira se radni odnos: zaposlenika u institucijama Bosne i Hercegovine i njezinim tijelima koji nisu državni službenici; zaposlenika u institucijama Bosne i Hercegovine koji su izričito izuzeti iz Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, br. 19/2002 i 35/2003); zaposlenika koji su zaposleni u javnim poduzećima Bosne i Hercegovine, pravnim subjektima koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine, udrugama i fondacijama Bosne i Hercegovine, međuentitetskim korporacijama i drugim institucijama za obnašanje dodatnih nadležnosti u Bosni i Hercegovini, ako drugim zakonom nije drugačije određeno.

Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ne predviđa posebnu odredbu o nacionalnoj zastupljenosti zaposlenika. Međutim, članak 6. Zakona propisuje „*zabranu diskriminacije zbog rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja ili opredjeljenja, nacionalnog ili društvenog podrijetla, seksualne orijentacije, imovnog stanja, rođenja ili kakve druge okolnosti, članstva ili nečlanstva u političkoj stranci, tjelesnih poteškoća ili na osnovi kojeg drugog razloga suprotnog osnovnim ljudskim pravima i slobodama utvrđenim Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom*“.

Izborni zakon Bosne i Hercegovine⁶

Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine uređuje se odabir članova i delegata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te utvrđuju principi koji važe za izbore na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini. Tijela nadležna za provedbu izbora su izborna povjerenstva i birački odbori. Izborna povjerenstva i birački odbori neovisni su i nepristrani u svom radu.

Člankom 2.2 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine uređeno je pitanje ravnopravne zastupljenosti spolova: “(4) *U sastavu općinskog izbornog povjerenstva i biračkog odbora osigurat će se **zastupljenost spolova sukladno Zakonu o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini**, osim ako se izborna povjerenstva i birački odbor sastoji od tri člana, kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s 1/3 od ukupnog broja članova*”.

---

⁵ Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 26/2004, 7/2005, 48/2005, 60/2010, 32/2013 i 93/2017.

⁶ Izborni zakon Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 23/2001, 7/2002, 9/2002, 20/2002, 25/2002, 4/2004, 20/2004, 25/2005, 52/2005, 65/2005, 77/2005, 11/2006, 24/2006, 32/2007, 33/2008, 37/2008, 32/2010, 18/2013, 7/2014 i 31/2016.

Člankom 2.5 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine propisano je: “(4) U povjerenstvu za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda Ostalih”.

Sastav izbornog povjerenstva je multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i Ostale, u izornoj jedinici za koju se tijelo nadležno za provedbu izbora osniva, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva provedenom na državnoj razini. U sastavu izbornog povjerenstva nastojat će se osigurati zastupljenost spolova sukladno Zakonu o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, osim ako se izorno povjerenstvo i birački odbor sastoji od tri člana, tada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s 1/3 od ukupnog broja članova⁷.

2.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORNIM TIJELIMA NA RAZINI BOSNE I HERCEGOVINE

Institucija je kontaktirala sve institucije, upravne organizacije i regulatorna tijela na razini Bosne i Hercegovine sa zahtjevom za dostavljanje nacionalne i spolne strukture zaposlenih: Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine, Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine, Generalno tajništvo Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, Direkcija za europske integracije, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Agencija za promociju stranih investicija, Ured za veterinarstvo, Konkurencijsko vijeće, Ministarstvo komunikacija i prometa, Direkcija za civilno zrakoplovstvo, Regulatorna agencija za komunikacije, Ministarstvo financija i trezora, Uprava za indirektno oporezivanje, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Jedinica za implementaciju projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera, Ministarstvo pravde, Ministarstvo civilnih poslova, Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka, Centar za uklanjanje mina, Služba za zajedničke poslove, Ured za reviziju, Središnje izorno povjerenstvo, Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, Agencija za državnu službu, Agencija za statistiku, Institut za standardizaciju, Institut za mjeriteljstvo, Institut za intelektualno vlasništvo, Institut za akreditaciju, Arhiv Bosne i Hercegovine, Uprava za zaštitu zdravlja bilja, Agencija za nadzor nad tržištem, Agencija za sigurnost hrane, Fond za povratak, Agencija za rad i zapošljavanje, Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju, Odbor državne službe za žalbe, Povjerenstvo za koncesije, Ured za zakonodavstvo, Agencija za javne nabave, Ured za razmatranje žalbi, Institut za nestale osobe, Agencija za osiguranje, Direkcija za ekonomsko planiranje, Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača, Ured koordinatora za reformu javne uprave, Agencija za poštanski promet, Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete, Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, Agencija za zaštitu osobnih podataka, Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja, Agencija za lijekove i medicinska sredstva, Agencija za antidoping kontrolu, Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i Savjet za državnu pomoć.

---

⁷ Izborni zakon Bosne i Hercegovine, članak 2.14

Sve navedene organizacije su dostavile podatke tražene upitnikom osim Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika i Ureda koordinatora za reformu javne uprave. Prikazani podaci, također, obuhvataju zaposlene u Instituciji ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

Nacionalna struktura zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima na razini Bosne i Hercegovine na dan 30. rujan 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
18.598	15.592	6.899	1.416	5.639	1.043	2.887	699	156	12	11	3
postotak		44,28 %		36,16 %		18,45 %		1 %		0,07 %	

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
15.592	3.607	11.985
Postotak	23,13 %	76,87 %

Ovdje je potrebno napomenuti da je odnos žena i muškaraca 2.759 prema 3.081, ako se oduzme 9.690 zaposlenih u Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine

3. REPUBLIKA SRPSKA

3.1. PRAVNI OKVIR

Ustav Republike Srpske⁸

Članak 10.

„Građani Republike su ravnopravni u slobodama, pravima i dužnostima, jednaki su pred zakonom i uživaju istu pravnu zaštitu bez obzira na rasu, spol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, socijalno podrijetlo, rođenje, obrazovanje, imovno stanje, političko i drugo uvjerenje, društveni položaj ili drugo osobno svojstvo.“

Zakon o republičkoj upravi Republike Srpske⁹

Zakonom o republičkoj upravi Republike Srpske osnivaju se ministarstva, republičke uprave i republičke upravne organizacije (u daljem tekstu: tijela uprave), uređuju načela njihovog djelovanja, poslovi uprave, unutarnja organizacija tijela uprave, uređenje tijela uprave, unutarnji nadzor, sukob nadležnosti, rješavanje o žalbi, izuzeće, odnos tijela uprave sa drugim tijelima i organizacijama, prenošenje i povjeravanje poslova uprave, javnost rada i odnosi sa građanima, sredstva za rad tijela uprave, državni službenici i namještenici, uredsko poslovanje i druga pitanja od važnosti za osnivanje, organizaciju i rad republičke uprave. Republička uprava (u daljem tekstu: uprava) je dio izvršne vlasti Republike Srpske koja vrši poslove uprave u okviru prava i dužnosti Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika). Poslove uprave obnašaju ministarstva i druga republička tijela uprave.

Članak 128. Zakona o republičkoj upravi propisuje:

“(1) Poslove iz djelokruga tijela uprave obnašaju državni službenici i namještenici.

(2) Poslove osnovne djelatnosti tijela uprave obnašaju državni službenici, a poslove u neposrednoj svezi sa njima izvršavaju namještenici.

(3) Poslovi osnovne djelatnosti uprave su: normativno-pravni i upravni poslovi, praćenje stanja, razvojni i inspekcijски poslovi”.

Članak 129. Zakona o republičkoj upravi propisuje: *„Položaj državnog službenika i namještenika uređuje se posebnim zakonom“.*

Zakon o državnim službenicima Republike Srpske¹⁰

Zakonom o državnim službenicima Republike Srpske uređuju se radno-pravni status državnih službenika u republičkim tijelima uprave Republike Srpske (u daljem tekstu: republička tijela uprave); prava i dužnosti; radna mjesta državnih službenika; zapošljavanje i popunjavanje upražnjenih radnih mjesta; ocjenjivanje i napredovanje; stručno osposobljavanje i usavršavanje i stručni ispit; pripravnici i volonteri u republičkim tijelima uprave; disciplinska i materijalna odgovornost; prestanak radnog odnosa; zaštita prava iz radnog odnosa; kadrovski plan; vođenje središnje evidencije; druga prava iz radnog odnosa i status i nadležnost Odbora državne uprave za žalbe (u daljem tekstu: Odbor). Pojedina prava i dužnosti državnih službenika mogu se

⁸ Ustav Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 21/1992 – *prečišćeni tekst*, 28/1994, 8/1996, 13/1996, 15/1996, 16/1996, 21/1996, 21/2002, 26/2002, 30/2002, 31/2002, 69/2002, 31/2003, 98/2003, 115/2005 i 117/2005.

⁹ Zakon o republičkoj upravi, Službeni glasnik Republike Srpske, broj 115/2018.

¹⁰ Zakon o državnim službenicima Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 118/2008, 117/2011, 37/2012 i 57/2016.

posebnim zakonom urediti i na drugačiji način, ako to proizlazi iz prirode njihovih poslova (oblast unutarnjih poslova, inspekcijski poslovi i sl.).

Članak 4. Zakona o državnim službenicima Republike Srpske propisuje:

„(1) Struktura državnih službenika treba okvirno da odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva.

(2) Nacionalna pripadnost državnog službenika određuje se na osnovi dobrovoljnog izjašnjavanja“.

Zakon o radu Republike Srpske¹¹

Zakonom o radu Republike Srpske uređuju se radni odnosi, prava, obveze i odgovornosti iz radnog odnosa i drugi odnosi po osnovi rada u Republici Srpskoj, ako posebnim zakonima nije drugačije određeno. Odredbe ovog zakona primjenjuju se na sve radnike koji rade na teritoriju Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika), kod domaćeg ili stranog pravnog, odnosno fizičkog lica, bez obzira na mjesto njegovog registriranja, odnosno državljanstva (u daljem tekstu: poslodavac), kao i na radnike koji su upućeni na rad u inozemstvo od poslodavca, osim ako zakonom zemlje u koju su upućeni ili međunarodnim sporazumom nije drugačije određeno. Odredbe Zakona o radu Republike Srpske primjenjuju se i na zaposlene u republičkim tijelima, tijelima lokalne samouprave i javnim službama ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, kao i na zaposlene strane državljanke i osobe bez državljanstva koje rade na teritoriju Republike, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Članak 19. Zakona o radu Republike Srpske propisuje: *„Radnik, kao i osoba koja traži zaposlenje, ne može biti stavljena u neravnopravan položaj prilikom ostvarivanja prava po osnovi rada i prava na zaposlenje zbog rase, etničke ili nacionalne pripadnosti, boje kože, pola, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja i ubjeđenja, socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva ili nečlanstva u sindikatu ili političkoj organizaciji, fizičkog i duševnog zdravlja i drugih obilježja koja nisu u neposrednoj vezi sa prirodom radnog odnosa“.*

Izborni zakon Republike Srpske¹²

Izbornim zakonom Republike Srpske uređuje se odabir predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, poslanika Narodne skupštine Republike Srpske i delegata Vijeća naroda, odbornika gradske skupštine, odbornika skupštine opštine, gradonačelnika grada, načelnika opštine, članova savjeta mjesne zajednice, imenovanje tijela za provedbu izbora i financiranje izbora i izborne kampanje.

Članak 10. Izbornog zakona Republike Srpske propisuje: *“Sastav organa za provedbu izbora treba biti multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva na državnom nivou”.*

---

¹¹ Zakon o radu Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 1/2016 i 66/2018

¹² Izborni zakon Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 34/2002, 35/2003, 24/2004, 19/2005, 24/2012 i 109/2012

3.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORNIM TIJELIMA NA RAZINI REPUBLIKE SRPSKE

Institucija je kontaktirala sva javna tijela i institucije u Republici Srpskoj sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: predsjednik Republike Srpske, Narodna skupština Republike Srpske, Vijeće naroda Republike Srpske, Republička komisija za utvrđivanje sukoba interesa u organima vlasti u Republici Srpskoj, Ombudsman za djecu Republike Srpske, Komisija za žalbe, Republičko izborno povjerenstvo/izborna komisija, Fiskalni savjet Republike Srpske, Vlada Republike Srpske, Vazduhoplovni servis, Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Republički sekretarijat za zakonodavstvo, Agencija za državnu upravu, Odbor državne uprave za žalbe, Gender centar, Ured pravnog predstavnika/zastupnika, Republička uprava za inspeksijske poslove, Služba za zajedničke poslove Vlade Republike Srpske, Helikopterski servis, Republička uprava civilne zaštite, Ministarstvo prosvjete i kulture, Republički pedagoški zavod, Republički zavod za zaštitu kulturno - povijesnog i prirodnog naslijeđa, Arhiv Republike Srpske, Republički sekretarijat za vjere, Zavod za obrazovanje odraslih, Ministarstvo finansija, Poreska uprava Republike Srpske, Republički devizni inspektorat, Republički zavod za statistiku, Republička uprava za igre na sreću, Ministarstvo pravde, Centar za pružanje besplatne pravne pomoći, Republički centar za istraživanje rata, ratnih zločina i traženja nestalih osoba, Agencija za upravljanje oduzetom imovinom, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave, Ministarstvo nauke i tehnologije, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva, Republički zavod za standardizaciju i metrologiju, Republički zavod za geološka istraživanja, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Republički hidrometeorološki zavod, Agencija za agrarna plaćanja, Ministarstvo saobraćaja i veza, Agencija za sigurnost saobraćaja, Ministarstvo trgovine i turizma, Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, Republička direkcija za obnovu i izgradnju, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite, Fond za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju, Ministarstvo za izbjeglice i raseljene osobe, Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske i Ministarstvo obitelji/porodice, omladine i sporta.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Vazduhoplovnog servisa, Republičke uprave civilne zaštite, Republičkog deviznog inspektorata, Ombudsmana za djecu i Glavne službe za reviziju javnog sektora.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Republike Srpske na dan 30. rujan 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
5.247	4.006	53	7	3.815	421	53	6	69	10	16	4
postotak		1,30 %		93,83 %		1,30 %		1,7 %		0,4 %	

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
4.006	2.088	1.918
procenat	51,35 %	48,65 %

4. FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

4.1. PRAVNI OKVIR

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine¹³

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine u preambuli propisuje:

“Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi, skupa sa Ostalima, i građani Federacije Bosne i Hercegovine, koja je sastavni dio suverene države Bosne i Hercegovine, odlučni da osiguraju punu nacionalnu ravnopravnost, demokratske odnose i najviše standarde ljudskih prava i sloboda, ovim donose Ustav Federacije Bosne i Hercegovine”.

Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine¹⁴

Radno-pravni status državnih službenika u tijelima državne uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine je uređen Zakonom o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine, a člankom 2. Zakona propisana je proporcionalna zastupljenost:

“1. U tijelima državne službe Federacije, Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi, skupa sa ostalima i građani Bosne i Hercegovine bit će proporcionalno zastupljeni.

2. Kao ustavni princip takva proporcionalna zastupljenost bazirat će se na popisu stanovništva iz 1991. godine dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede.

3. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) i vlade županija nadziru zastupljenost državnih službenika u tijelima državne službe iz stavka 1. ovog članka”.

Člankom 3. Zakona o državnoj službi uređeno je pitanje zapošljavanja i unaprjeđenja državnih službenika:

“1. Zapošljavanje i unaprjeđenje profesionalne karijere državnog službenika temelji se na javnom natječaju i profesionalnoj sposobnosti.

2. Zapošljavanje u tijelima državne službe vrši se samo na osnovi javnog natječaja i ispunjavanja uvjeta i kriterija propisanih ovim zakonom i posebnim zakonom, te sukladno s kriterijima propisanim podzakonskim propisom donesenim na osnovi ovog zakona”.

Principi na kojima se temelji funkcioniranje državne službe propisani su odredbom članka 4. Zakona o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine:

“Državna služba osigurava poštivanje i primjenu sljedećih principa:

a) zakonitost;

b) transparentnost i javnost;

c) odgovornost;

d) učinkovitost i ekonomičnost;

e) profesionalna nepristranost;

f) politička neovisnost”.

Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine ne sadrži posebnu odredbu o nacionalnoj zastupljenosti zaposlenika. Međutim, člankom 18. navedenog Zakona utvrđena su

¹³ Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, br. 1/1994, 13/1997, 16/2002, 22/2002, 52/2002, 18/2003, 63/2003, 9/2004, 20/2004, 33/2004, 72/2005, 71/2005, 88/2008

¹⁴ Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, br. 29/2003, 23/2004, 39/2004, 54/2004, 67/2005, 8/2006, 77/2006, 4/2012, 99/2015

prava državnog službenika: „...*Državni službenik ima pravo na pošten i pravedan tretman u svim stanovištima kadrovske politike, bez obzira na nacionalnost, socijalno podrijetlo, entitetsko državljanstvo, prebivalište, vjeroispovijest, politička i druga uvjerenja, spol, rasu, rođenje, bračni status, starosnu dob, imovno stanje, hendikepiranost ili drugi status*”.

U postupku zapošljavanja i unaprjeđenja državnih službenika zabranjena je diskriminacija na osnovi spola¹⁵ u smislu članka 3. Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini¹⁶.

Na državnog službenika primjenjuju se odredbe Zakona o radu, ostali zakoni i kolektivni ugovori kojima se uređuju prava i obveze iz radnih odnosa, osim ako Zakonom o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine nije drugačije uređeno.

Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine¹⁷

Ovim zakonom uređuje se zaključivanje ugovora o radu, radno vrijeme, plaće, prestanak ugovora o radu, ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa, zaključivanje kolektivnih ugovora, mirno rješavanje kolektivnih radnih sporova i druga pitanja iz radnog odnosa, ako drugim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno¹⁸.

Ravnopravna zastupljenost spolova propisana je člankom 3. Zakona o radu Federacije Bosne i Hercegovine: “*Formiranje vijeća zaposlenika, mirovnog vijeća, ekonomsko - socijalnog vijeća i drugih tijela koja proizilaze iz ovog zakona i kolektivnih ugovora, odražavat će ravnopravnu zastupljenost spolova*”.

Članak 8. Zakona o radu Federacije Bosne i Hercegovine propisuje osnove i vrste diskriminacije:

“ (1) *Zabranjena je diskriminacija radnika kao i osoba koje traže zaposlenje, s obzirom na spol, spolno opredjeljenje, bračno stanje, obiteljske obveze, starost, invalidnost, trudnoću, jezik, vjeru, političko i drugo mišljenje, nacionalnu pripadnost, socijalno podrijetlo, imovno stanje, rođenje, rasu, boju kože, članstvo ili nečlanstvo u političkim strankama i sindikatima, zdravstveni status, ili neko drugo osobno svojstvo.*

(2) *Diskriminacija može biti direktna ili indirektna.*

(3) *Direktna diskriminacija, u smislu ovog zakona, znači svako postupanje uzrokovano nekim od osnova iz stavka 1. ovog članka kojim se radnik, kao i osoba koja traži zaposlenje stavlja ili je bila stavljena u nepovoljniji položaj u odnosu na druge osobe u istoj ili sličnoj situaciji.*

(4) *Indirektna diskriminacija, u smislu ovog zakona, postoji kada određena naizgled neutralna odredba, pravilo, kriterij ili praksa stavlja ili bi stavila u nepovoljniji položaj radnika kao i osobu koja traži zaposlenje zbog određene osobine, statusa, opredjeljenja, uvjerenja ili vrijednosnog sustava koji čine osnove za zabranu diskriminacije iz stavka 1. ovog članka u odnosu na drugog radnika, kao i osobe koje traže zaposlenje”.*

Diskriminacija iz članka 8. ovog zakona zabranjena je u odnosu na:

- a) uvjete za zapošljavanje i izbor kandidata za obavljanje određenog posla,*
- b) uvjete rada i sva prava iz radnog odnosa,*
- c) obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje,*
- d) napredovanje u poslu i*

¹⁵ Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine, članak 24. stavak 2.

¹⁶ Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, Službeni glasnik BiH, broj 16/2003.

¹⁷ Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, br. 26/2016 i 89/2018.

¹⁸ Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine, članak 1.

e) otkazivanje ugovora o radu”¹⁹.

Zakon o organizaciji tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine²⁰

Zakonom o organizaciji tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine uređuje se organizacija i način funkcioniranja tijela državne uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine koja obuhvata: položaj, ulogu, uređenje, ovlasti i obveze u obnašanju upravnih, stručnih i drugih poslova, međusobne odnose tijela uprave i odnos tijela uprave prema građanima, tijelima izvršne i zakonodavne vlasti, ombudsmanima, privrednim društvima i drugim pravnim osobama, kao i druga pitanja od važnosti za organizaciju i rad tijela državne uprave na svim razinama vlasti u Federaciji.

Člankom 5. ovog Zakona propisano je:

„Nadležnost federalnih i županijskih tijela uprave i upravnih organizacija utvrđuje se zakonom kojim se uređuje određena upravna oblast, a nadležnost općinskih i gradskih tijela uprave utvrđuje se odlukama općinskog, odnosno gradskog vijeća kojima se uređuju poslovi lokalne samouprave općine, odnosno grada. Županijska, općinska i gradska tijela nadležna su da obavljaju i upravne i stručne poslove koji se federalnim, odnosno županijskim zakonom delegiraju ili prenesu na županiju, općinu, odnosno grad“.

Zakon o organizaciji tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ne sadrži posebnu odredbu o nacionalnoj zastupljenosti.

4.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORNIM TIJELIMA NA RAZINI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Institucija Ombudsmana za ljudska prava je kontaktirala sve javne organizacije na razini Federacije Bosne i Hercegovine sa zahtjevom za dostavljanje nacionalne i spolne strukture zaposlenih: Parlament FBiH, Zastupnički dom, Dom naroda, Vlada FBiH, Federalno pravobraniteljstvo, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo financija, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida obrambeno-oslobodilačkog rata, Federalno ministarstvo zdravstva, Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti, Federalno ministarstvo kulture i sporta, Federalno ministarstvo trgovine, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Federalni zavod za statistiku, Federalni hidrometeorološki zavod, Arhiv Federacije BiH, Federalni zavod za programiranje razvoja, Federalna direkcija robnih rezervi, Federalna uprava civilne zaštite, Federalna uprava za inspekcijske poslove, Federalni zavod za agropedologiju, Federalni zavod za poljoprivredu, Federalni zavod za geologiju, Federalni agromediterranski zavod, Federalna novinska agencija, Agencija za državnu službu FBiH, Federalni zavod za MIO/PIO, Federalni zavod za programiranje razvoja, Regulatorna komisija za energiju u FBiH, Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Komisija za vrijednosne papire FBiH, Centar za edukaciju sudaca i tužitelja FBiH,

---

¹⁹ Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine, članak 10

²⁰ Zakon o organizaciji tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, broj: 35/2005

Gender centar FBiH, Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, Porezna uprava Federacije.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim: Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ureda za zakonodavstvo Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Federacije Bosne i Hercegovine na dan 30. rujna 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
5.423	3.806	2.675	141	97	6	924	74	77	6	0	0
procenat		70,3 %		2,55 %		24,28 %		2,02 %			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
3.806	2.135	1.671
procenat	56,1 %	43,9 %

5. ŽUPANIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

5.1. PRAVNI OKVIR

Ombudsmeni su prigodom izrade ovog Izvješća izvršili analizu zakonodavstva kojim se utvrđuje radno-pravni status zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima županija Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, propisuje u poglavlju III, podjelu nadležnosti između federalne i županijske vlasti. Sukladno sa potrebama, mjerodavnosti iz poglavlja III. članka 2. mogu biti ostvarene zajednički ili odvojeno, ili od strane županije koordinirano od federalne vlasti. Člankom 4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je:

Županije imaju sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti. Posebice su nadležne za:

- a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga koje će imati jedinstvene federalne odore sa županijskim oznakama;*
- b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;*
- c) utvrđivanje i provedbu kulturne politike;*
- d) utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;*
- e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi;*
- f) donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje;*
- g) donošenje propisa o unaprjeđenju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;*
- h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;*
- i) utvrđivanje politike u svezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;*
- j) provedbu socijalne politike i uspostavu službi socijalne zaštite;*
- k) stvaranje i primjenu politike županijskog turizma, razvoj turističkih resursa;*
- l) financiranje djelatnosti županijske vlasti ili njezinih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.*

Nadalje, poglavlje V. članak 1. točka c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisuje da će: *“... županije u izvršavanju svojih nadležnosti osigurati da konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih budu proporcionalno zastupljeni u ministarstvima županija. Takva proporcionalna zastupljenost sukladna je s popisom stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7”²¹.*

Analizom citirane odredbe može se zaključiti da je načelo proporcionalne zastupljenosti utvrđeno kao ustavna vrijednost. Naime, ova ustavna odredba obvezujuća je za cjelokupni pravni sustav Federacije Bosne i Hercegovine i zahtijeva da se prigodom donošenja svake odluke imaju u vidu odredbe kojima se štite prava i interesi pojedinaca kao i odredbe koje štite javni interes.

---

²¹ Točka c) ovog članka propisana je Amandmanom LXXV

Načelo proporcionalnosti, odnosno proporcionalna nacionalna zastupljenost propisana je i ustavima županija Federacije Bosne i Hercegovine:

Ustav Sarajevske županije²²

Članak 27 .

“Konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7, sukladno sa člankom IX. 11a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine²³.”

Ustav Zeničko-dobojske županije²⁴

Članak 5.

“Konstitutivni narodi i grupa Ostali bit će proporcionalno zastupljeni u javnim institucijama Županije. Proporcionalna zastupljenost će se bazirati na popisu stanovništva iz 1991. godine, dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede (u daljem tekstu: proporcionalna zastupljenost). Javne institucije u smislu ovog članka su ministarstva u Vladi Županije, općinsko tijelo vlasti, Županijski sud, općinski sudovi i Tužiteljstvo²⁵.”

Ustav Tuzlanske županije²⁶

Članak 3.

“Konstitutivni narodi i pripadnici Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi, ministarstvima Županije, županijskim i općinskim sudovima, u županijskim i općinskim tijelima vlasti i upravi. Takva zastupljenost će održavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.”

Ustav Bosansko-podrinjske županije Goražde²⁷

Članak 3.

“Sastav svih tijela u Županiji i općinama Županije mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva Županije, odnosno općine, ukoliko Ustavom Federacije nije drugačije utvrđeno.”

---

²² Ustav Kantona Sarajevo, https://mup.ks.gov.ba/sites/mup.ks.gov.ba/files/ustavkantona_0.pdf, preuzeto 09.10.2019. godine

²³ Amandman XXIX

²⁴ Ustav Zeničko-dobojskog kantona, [https://www.zdk.ba/component/k2/item/158-ustav-zeni %C4 %8Dko-dobojskog-kantona](https://www.zdk.ba/component/k2/item/158-ustav-zeni-%C4-%8Dko-dobojskog-kantona), preuzeto 09.10.2019. godine

²⁵ Amandman IX

²⁶ Ustav Tuzlanskog kantona, <http://www.vladatk.kim.ba/ustav-tk> , preuzeto 09.10.2019. godine

²⁷ Ustav Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, http://www.bpkg.gov.ba/media/images/2011/07/ustav_bpk_gorazde.pdf , preuzeto 09.10.2019. godine

Ustav Unsko-sanske županije²⁸

Članak 4.

“Sastav svih tijela u Županiji mora odražavati i nacionalnu strukturu stanovništva Županije, odnosno općine ako Ustavom nije drugačije utvrđeno.”

Ustav Županije 10²⁹

Članak 3.

“Sastav svih tijela vlasti u Županiji i općinama Županije mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva Županije, odnosno općine, ukoliko Ustavom Federacije nije drukčije određeno.”

Ustav Županije Središnja Bosna³⁰

Članak 4.

“Sastav svih organa u Županiji i općinama mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva Županije, odnosno općine, a temeljem općih i slobodnih izbora i temeljem izbornih rezultata.”

Ustav Posavske županije³¹

Članak 3.

“Sastav svih tijela vlasti u Županiji i općinama Županije mora odražavati nacionalnu strukturu pučanstva Županije, odnosno općine, ukoliko Ustavom Federacije nije drugačije utvrđeno.”

Ustav Hercegovačko-neretvanske županije³²

Članak 4.

“Sastav svih tijela vlasti u Županiji i u općinama mora održavati nacionalnu strukturu pučanstva Županije, odnosno općine, ukoliko Ustavom Federacije nije drugačije utvrđeno.”

Ustav Županije Zapadnohercegovačke³³

Članak 3.

“Sastav svih tijela vlasti u Županiji i općinama Županije mora odražavati nacionalnu strukturu pučanstva Županije, odnosno općine, ukoliko Ustavom Federacije nije drugačije utvrđeno.”

---

²⁸ Ustav Unsko-sanskog kantona, <http://vladausk.ba/dokumenti/ustav.pdf> , preuzeto 09.10.2019. godine

²⁹ Ustav Kantona 10, http://www.skupstinahbz.com/public/files/ustav_hercegbosanske_zupanije.pdf , preuzeto 09.10.2019. godine

³⁰ Ustav Srednjobosanskog kantona, <https://www.sbk-ksb.gov.ba/hr/9-uncategorised/98-ustav.html>, preuzeto 09.10.2019. godine

³¹ Ustav Posavskog kantona, <https://www.zupanijaposavska.ba/ustav-zupanije-posavske/>, preuzeto 09.10.2019. godine

³² Ustav Hercegovačko-neretvanskog kantona, <https://www.vlada-hnz-k.ba/hr/ustav-hnk>, preuzeto 09.10.2019. godine

³³ Ustav Zapadnohercegovačkog kantona, <http://www.skupstina-zzh.ba/Opsirnije.aspx?id=475&isPrint=True>, preuzeto 09.10.2019. godine

5.2. ZAKONODOVNO UREĐENJE DRŽAVNE SLUŽBE NA RAZINI ŽUPANIJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Poslove u državnim tijelima obnašaju državni službenici i namještenici. Državni službenik je osoba koja obnaša poslove osnovne djelatnosti u tijelu državne službe i koje je sukladno zakonu postavljeno na određeno radno mjesto u tom tijelu. Namještenik je osoba koja obnaša dopunske poslove osnovne djelatnosti i poslove pomoćne djelatnosti iz nadležnosti tijela državne službe koji su funkcionalno povezani sa poslovima osnovne djelatnosti tijela državne službe i koje je sukladno sa zakonom raspoređeno na određeno radno mjesto u tom tijelu. Radno-pravni status državnih službenika, pravila kojima se regulira postupak prijema u državnu službu, klasificiranje radnih mjesta, stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika, napredovanje u službi kao i druga pitanja od važnosti za ostvarivanje prava i obveza državnih službenika, te određena pitanja od važnosti za uređivanje i ostvarivanje prava, obveza i odgovornosti namještenika uređena su zakonima o državnim službenicima.

Analizom zakonodavstva kojim je definiran način rada i funkcioniranje državne službe konstatirano je da je državna služba u županijama Federacije Bosne i Hercegovine uređena na sljedeći način: Županija Središnja Bosna, Zeničko-dobojska i Hercegovačko-neretvanska županija nemaju donesene zakone kojima se na razini županije uređuje pitanje državne službe u spomenutim županijama (pa samim tim ni načelo proporcionalne nacionalne zastupljenosti), već je u navedenim županijama u primjeni Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine. S druge strane, sljedeće županije imaju zakone kojima se uređuje pitanje državne službe, odnosno radno-pravni status državnih službenika i namještenika/ostalnih zaposlenika:

Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Županiji 10³⁴

Članak 4. (Načelo proporcionalne nacionalne zastupljenosti)

*“1. Struktura državnih službenika i namještenika u državnoj službi Županije okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva iz 1991. godine.
2. Nacionalna pripadnost državnog službenika, odnosno namještenika zasniva se na dobrovoljnom izjašnjavaњу.
3. Vlada Županije 10 (u daljem tekstu: Vlada Županije) odnosno druga mjerodavna tijela vlasti (u daljem tekstu: mjerodavna tijela), nadziru zastupljenost državnih službenika i namještenika u tijelima državne službe i poduzimaju odgovarajuće mjere da se ostvari poštivanje načela proporcionalne zastupljenosti u odnosu na nacionalnu pripadnost.”*

Zakon o državnoj službi u Županiji Sarajevo³⁵

Članak 3. (Proporcionalna nacionalna zastupljenost)

*“(1) U tijelima državne službe u Županiji, Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi skupa s ostalima i građani Bosne i Hercegovine bit će proporcionalno zastupljeni.
(2) Kao ustavni princip, proporcionalna zastupljenost bazira se na popisu stanovništva iz 1991. godine, dok Aneks 7 ne bude proglašen realiziranim.
(3) Vlada Županije (u daljem tekstu: Vlada), gradonačelnik Grada Sarajeva i načelnici općina na teritoriju Županije nadziru nacionalnu zastupljenost državnih službenika u tijelima državne službe iz stavka (1) ovog članka.”*

³⁴ Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Županiji 10, Narodne novine Županije 10, broj 1/2014

³⁵ Zakon o državnoj službi u Županiji Sarajevo, Službene novine Kantona Sarajevo, broj 31/2016

Zakon o državnoj službi u Unsko-sanskoj županiji³⁶

Članak 4. (Proporcionalna zastupljenost)

“(1) Struktura državnih službenika i namještenika u tijelima državne službe okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva. Nacionalna pripadnost državnog službenika, odnosno namještenika, zasniva se na dobrovoljnom izjašnjavanju sukladno s ovim Zakonom.

(2) Vlada Unsko-sanske županije (u daljem tekstu: Vlada Županije, odnosno druga nadležna tijela vlasti (u daljem tekstu: nadležno tijelo), nadziru zastupljenost državnih službenika i namještenika u tijelima državne službe i poduzimaju odgovarajuće mjere da se ostvari poštivanje principa proporcionalne zastupljenosti u odnosu na nacionalnu pripadnost.

(3) Tijela iz stavka (2) ovog članka dužni su sukladno sa zakonom voditi računa i o ostvarivanju principa ravnopravne zastupljenosti spolova u tijelima državne službe.”

Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Posavskoj županiji³⁷

Članak 3. (Proporcionalna zastupljenost)

“(1) Struktura državnih službenika i namještenika u tijelima državne službe okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva.

(2) Vlada Posavske županije (u daljem tekstu: Vlada) nadzire zastupljenost državnih službenika i namještenika u tijelima državne službe i poduzima odgovarajuće mjere da se ostvari poštivanje načela proporcionalne zastupljenosti u odnosu na nacionalnu pripadnost.

(3) Vlada je dužna voditi računa i o ostvarivanju načela ravnopravne zastupljenosti spolova u tijelima državne službe.”

Zakon o državnim službenicima u tijelima državne službe u Zapadnohercegovačkoj županiji³⁸

Članak 2. (Proporcionalna zastupljenost)

“1. Struktura državnih službenika u tijelima državne službe Županije, gradova i općina okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva, prema posljednjem popisu stanovništva.

2. Vlada Zapadnohercegovačke županije (u daljem tekstu: Vlada Županije) nadzire zastupljenost državnih službenika u tijelima državne službe iz stavka 1 ovog članka.”

Zakon o državnoj službi u Bosansko-podrinjskoj županiji Goražde³⁹

Članak 3. (Proporcionalna nacionalna zastupljenost)

“(1) U organima državne službe u Županiji, Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi zajedno sa Ostalima i građani Bosne i Hercegovine bit će proporcionalno zastupljeni.

³⁶ Zakon o državnoj službi u Unsko-sanskoj županiji, Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona, broj 14/2017

³⁷ Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Posavskoj županiji, preuzeto sa <http://skupstinazp.ba>, dana 06.02.2018. godine

³⁸ Zakon o državnim službenicima u tijelima državne službe u Zapadnohercegovačkoj županiji, Narodne novine Zapadnohercegovačke županije, broj 16/2008

³⁹ Zakon o državnoj službi u Bosansko-podrinjskoj županiji Goražde, preuzeto sa <http://www.bpkg.gov.ba/>, dana 08.10.2019. godine

(2) *Kao ustavni princip, proporcionalna zastupljenost bazira se na popisu stanovništva iz 1991. godine, dok Aneks 7. ne bude proglašen realizovanim.*

(3) *Vlada Županije (u daljem tekstu: Vlada), Gradonačelnik Grada Goražda i načelnici općina na teritoriju Županije nadziru nacionalnu zastupljenost državnih službenika u tijelima državne službe iz stavka (1) ovog članka.”*

Zakon o državnoj službi u Tuzlanskoj županiji⁴⁰

Članak 3. (Proporcionalna nacionalna zastupljenost)

“(1) U tijelima državne službe u Županiji Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi, zajedno sa Ostalima i građani Bosne i Hercegovine, bit će proporcionalno zastupljeni.

(2) Kao ustavni princip, proporcionalna zastupljenost bazira se na popisu stanovništva iz 1991. godine, dok Aneks 7. ne bude proglašen realiziranim.

(3) Vlada Tuzlanske županije (u daljem tekstu: Vlada), gradonačelnik i načelnici općina na području Županije nadziru nacionalnu zastupljenost državnih službenika i namještenika u tijelima državne službe.”

5.3. ZAKONODAVNO UREĐENJE TIJELA UPRAVE I UPRAVNIH ORGANIZACIJA NA RAZINI ŽUPANIJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Tijela uprave se dijele na uprave i upravne organizacije. Uprave kao i upravne organizacije mogu biti samostalne i u sastavu ministarstava. Upravne organizacije su zavodi, agencije i direkcije. Zakonom o organizaciji tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine uređuje se organizacija i način funkcioniranja tijela državne uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine koja obuhvata: položaj, ulogu, uređenje, ovlast i obveze u obnašanju upravnih, stručnih i drugih poslova, međusobne odnose tijela uprave i odnos tijela uprave prema građanima, tijelima izvršne i zakonodavne vlasti, ombudsmanima, privrednim društvima i drugim pravnim osobama, kao i druga pitanja od važnosti za organiziranje i rad tijela državne uprave na svim razinama vlasti u Federaciji. Člankom 5. ovog Zakona propisano je:

„Nadležnost federalnih i županijskih tijela uprave i upravnih organizacija utvrđuje se zakonom kojim se uređuje određena upravna oblast, a nadležnost općinskih i gradskih tijela uprave utvrđuje se odlukama općinskog, odnosno gradskog vijeća kojima se uređuju poslovi lokalne samouprave općine, odnosno grada. Županijska, općinska i gradska tijela mjerodavna su da obnašaju i upravne i stručne poslove koji se federalnim, odnosno županijskim zakonom delegiraju ili prenesu na županiju, općinu, odnosno grad“.

Županijska tijela uprave osnivaju se za obnašanje upravnih i stručnih poslova iz nadležnosti županija⁴¹, dok se upravne organizacije osnivaju za obnašanje stručnih poslova koji pretežno zahtijevaju primjenu stručnih i znanstvenih metoda rada i sa njima povezanih upravnih poslova. Županijska tijela uprave su županijska ministarstva i županijske uprave, dok su županijske upravne organizacije županijski zavodi, direkcije i agencije⁴². Županijska tijela uprave i županijske upravne organizacije osnivaju se i ukidaju i njihov djelokrug utvrđuje županijskim zakonom o organizaciji i djelokrugu županijskih tijela uprave i upravnih organizacija, sukladno sa Zakonom o organizaciji tijela uprave Federacije Bosne i Hercegovine i županijskim zakonima.

⁴⁰ Zakon o državnoj službi u Tuzlanskoj županiji, Službene novine Tuzlanske županije, br. 7/2017, 10/2017, 10/2018 i 14/2018

⁴¹ Zakon o organizaciji tijela uprave Federacije Bosne i Hercegovine, članak 32.stavak 2

⁴² Ibidem, članak 47

Analizom zakonodavstva svih deset županija u Federaciji Bosne i Hercegovine konstatirano je da Županija 10 nema zakon koji se isključivo odnosi na tijela uprave i upravne organizacije, te se s tim u svezi primjenjuje federalni zakon kojim je uređeno ovo pitanje. U ostalim županijama funkcioniranje uprave i upravnih organizacija uređeno je sljedećim zakonima:

Zakon o organizaciji i djelokrugu tijela uprave i upravnih organizacija Sarajevske županije/Kantona Sarajevo⁴³

Članak 5. (Zastupljenost)

“(1) U županijskim ministarstvima, županijskim upravama i županijskim upravnim organizacijama osigurava se proporcionalna zastupljenost konstitutivnih naroda i grupe Ostalih, sukladno s Amandmanom XIX (članak 11a.) Ustava Sarajevske županije/Kantona Sarajevo, kao i ravnopravna zastupljenost spolova.”

Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave Zeničko-dobojske županije⁴⁴

Članak 8. (Zastupljenost)

“(1) U tijelima uprave osigurava se proporcionalna zastupljenost konstitutivnih naroda i grupe Ostalih, sukladno sa Amandmanom IX Ustava Zeničko-dobojske županije, kao i ravnopravna zastupljenost oba spola.”

Zakon o organizaciji i djelokrugu tijela uprave i upravnih organizacija Županije Posavske⁴⁵

Članak 4.

“U županijskim tijelima uprave osigurat će se da Hrvati, Bošnjaci i Srbi, kao konstitutivni narodi zajedno s Ostalima i građani Bosne i Hercegovine, budu srazmjerno zastupljeni, kao i ravnopravna zastupljenost spolova.”

Zakon o organizaciji i nadležnostima županijskih tijela uprave i upravnih organizacija Unsko-sanske županije⁴⁶

Članak 3. (Proporcionalna zastupljenost)

“(1) U županijskim tijelima uprave i upravnim organizacijama, konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni.

(2) Kao ustavno načelo, proporcionalna zastupljenost bazirat će se na popisu stanovništva iz 1991. godine, do potpune provedbe Aneksa 7.

(3) U županijskim tijelima uprave i upravnim organizacijama u ravnopravnoj uporabi su bosanski, hrvatski i srpski jezik. Službena pisma su latinica i ćirilica.”

---

⁴³ Zakon o organizaciji i djelokrugu tijela uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo, Službene novine Kantona Sarajevo, br. 2/2012, 41/2012, 8/2015 i 13/2017

⁴⁴ Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave Zeničko-dobojske županije, Službene novine Zeničko-dobojske županije, br. 10/2015

⁴⁵ Zakon o organizaciji i djelokrugu tijela uprave i upravnih organizacija Županije Posavske, Narodne novine Županije Posavske, br: 4/2008, 02/2010

⁴⁶ Zakon o organizaciji i nadležnostima županijskih tijela uprave i upravnih organizacija – Unsko-sanska županija, Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona, br. 9/2013, 11/2014 i 08/2015

Zakon o ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave Bosansko-podrinjske županije Goražde⁴⁷

Članak 4.

“U županijskim ministarstvima, županijskim upravama i županijskim upravnim organizacijama, konstitutivni narodi bit će proporcionalno zastupljeni sukladno sa Ustavom Federacije i Ustavom Županije.”

Zakon o organiziranju i djelokrugu županijskih ministarstava i drugih tijela županijske uprave Županije Središnja Bosna⁴⁸

Članak 3. (Zastupljenost)

“(1) U županijskim ministarstvima, županijskim upravama i županijskim upravnim organizacijama osigurava se proporcionalna zastupljenost konstitutivnih naroda i grupe Ostali, sukladno s Amandmanom XIII. (na članak 4.) Ustava Srednjobosanske županije, kao i ravnopravna zastupljenost spolova.”

Zakoni o organizaciji tijela uprave Hercegovačko-neretvanske⁴⁹, Zapadnohercegovačke⁵⁰ županije i Tuzlanske županije⁵¹ ne sadrže odredbe o proporcionalnoj zastupljenosti, odnosno ne sadrže načelo proporcionalne nacionalne zastupljenosti.

5.4. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORNIM TIJELIMA ŽUPANIJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

U postupku prikupljanja podataka o zastupljenosti konstitutivnih naroda sudjelovali su po županijama:

Bosansko-podrinjska županija

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Županijsko ministarstvo za privredu, Županijsko ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose, Županijsko ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljene osobe i izbjeglice, Županijsko ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Županijsko ministarstvo za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport, Županijsko ministarstvo za boračka pitanja, Županijsko ministarstvo za financije, Zavod za besplatnu pravnu pomoć, Županijska direkcija robnih rezervi, Služba za odnose s javnošću BPK Goražde, Županijska agencija za privatizaciju, Služba za zajedničke poslove županijskih tijela uprave, Županijska uprava za inspekcijske poslove, Županijska uprava civilne zaštite, Arhiv Županije i Pravobraniteljstvo.

⁴⁷ Zakon o ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave Bosansko-podrinjske županije Goražde, Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona, br. 9/2013 i 13/2013

⁴⁸ Zakon o organiziranju i djelokrugu županijskih ministarstava i drugih tijela županijske uprave Srednjobosanske županije, Službene novine Srednjobosanskog kantona, broj: 15/2012

⁴⁹ Zakon o organizaciji uprave u Hercegovačko-neretvanskoj županiji, Službene novine Hercegovačko-neretvanske županije, broj: 9/2009

⁵⁰ Zakon o organizaciji tijela uprave Županije Zapadnohercegovačke, Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj: 9/2006

⁵¹ Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Tuzlanske županije, Službene novine Tuzlanske županije, broj: 10/2018

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Bosansko-podrinjske županije na dan 30. rujan 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
291	173	169	21	4	2						
postotak		97,69 %		2,31 %							

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
173	82	91
postotak	47,4 %	52,6 %

Hercegovačko-neretvanska županija

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, Ministarstvo prometa i veza, Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa, Ministarstvo za pitanja branitelja, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, Uprava za civilnu zaštitu i vatrogastvo, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Uprava za prognanike i izbjeglice, Arhiv, Županijsko javno pravobraniteljstvo, Zavod za školstvo, i Zavod za zaštitu kulturno-povijesne baštine.

Sve navedene Institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Skupštine, Ministarstva financija i Uprave za civilnu zaštitu i vatrogastvo.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Hercegovačko-neretvanske županije na dan 30. rujan 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
600	373	163	24	15	1	192	28	2		1	
postotak		43,7 %		4,02 %		51,47 %		0,54 %		0,27 %	

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
373	215	158
postotak	57,64 %	42,36 %

Kanton/Županija Sarajevo

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo financija, Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture, Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo pravde i uprave, Ministarstvo privrede, Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, Ministarstvo prometa, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo za obrazovanje, znanost i mlade, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljene osobe i izbjeglice, Ministarstvo zdravstva,

Direkcija za puteve Kantona Sarajevo, Direkcija za robne rezerve Kantona Sarajevo, Fond Kantona Sarajevo za izgradnju i očuvanje grobalja šehida i poginulih boraca, memorijalnih centara i spomen-obilježja žrtava genocida, Fond Kantona Sarajevo za izgradnju stanova, Fond Kantona Sarajevo za stipendiranje i školovanje djece boraca, poginulih boraca i poginulih civila – žrtava rata „IKRE“, Kantonalna agencija za privatizaciju, Kantonalna uprava civilne zaštite, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, Kantonalni stambeni fond, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Uprava za stambena pitanja, Uprava za šumarstvo, Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo, Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, Zavod za pružanje besplatne pravne pomoći i Kantonalno pravobranilaštvo/pravobraniteljstvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom osim Ministarstva pravde i uprave, Ministarstva za obrazovanje, znanost i mlade, Uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Uprave za stambena pitanja, Uprave za šumarstvo, Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo, Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo i Kantalnog pravobranilaštva/pravobraniteljstva.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Kantona Sarajevo na dan 30. rujan 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
1.156	796	725	65	15	3	27	2	30	1		
postotak		91,1 %		1,88 %		3,4 %		3,77 %			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
796	324	472
postotak	40,7 %	59,3 %

Županija 10

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih, Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa, Ured predsjednika Vlade, Ured za zakonodavstvo Vlade, Uprava za inspekcijske poslove, Uprava za pitanja branitelja, Uprava za ceste, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Uprava civilne zaštite, Služba za odnose sa javnošću, Direkcija za robne rezerve i Županijsko pravobraniteljstvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Ministarstva gospodarstva, Ministarstva graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Službe za odnose sa javnošću.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Županije 10 na dan 30. rujan 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
316	169	10	3	8	1	151	13				
postotak		5,9 %		4,7 %		89,9 %					

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
169	86	83
postotak	50,3 %	49,7 %

Posavska županija

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo financija, Ministarstvo prometa, veza, turizma i zaštite okoliša, Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i sporta, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo gospodarstva i prostornog uređenja, Ministarstvo branitelja, Zajednička služba, Služba za odnose sa javnošću, Ured za zakonodavstvo, Ured za razvoj i europske integracije Županije Posavske, Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske, Zavod za pružanje pravne pomoći Županije Posavske, Županijska uprava za inspekcijske poslove, Županijska uprava civilne zaštite, Uprava za šumarstvo – Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Vlade ŽP i Županijsko pravobraniteljstvo. Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva branitelja, Ureda za zakonodavstvo i Županijske uprave civilne zaštite.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Posavske županije na dan 30. rujna 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
250	155	22	4	1		132	27				
postotak		14,8 %		0,6 %		85,1 %					

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
155	71	84
postotak	45,81%	54,19%

Županija Središnja Bosna

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Sabor, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo financija, Ministarstvo privrede, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta, Ministarstvo zdravstva i socijalne politike, Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša - povratka i stambenih poslova, Županijski arhiv Travnik, Uprava za civilnu zaštitu, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Županijska uprava za branitelje, Uprava za šumarstvo, Stručna služba Vlade, Služba za zajedničke poslove, Ured za Europske integracije fondove, odnose sa javnošću i kvalitetu prema međunarodnom standardu, Ured za javne nabave za potrebe korisnika proračuna SBŽ, Ured za zakonodavstvo, Županijski zavod za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-povijesnog naslijeđa i Županijsko javno pravobraniteljstvo. Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Službe za zajedničke poslove.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Srednjobosanske županije na dan 30. rujana 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
508	375	237	37	8	1	130	29	2			
postotak		63,2 %		2,13 %		34,67 %		0,53 %			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
375	141	234
postotak	37,6 %	62,4 %

Tuzlanska županija

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo financija, Ministarstvo za kulturu sport i mlade, Ministarstvo obrazovanja i znanosti, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstvo trgovine, turizma i prometa, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo za rad socijalnu politiku i povratak, Ministarstvo zdravstva, Uprava civilne zaštite, Uprava za inspekcijske poslove, Zavod za pružanje pravne pomoći, Pedagoški zavod, Uprava za šumarstvo, Poljoprivredni zavod, Zavod za prostorno planiranje i urbanizam, Direkcija robnih rezervi, Povjerenstvo za koncesije i Pravobraniteljstvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom osim Ministarstva obrazovanja i znanosti, Ministarstva gospodarstva, Zavoda za pružanje pravne pomoći, Zavoda za prostorno planiranje i urbanizam, Direkcije robnih rezervi i Povjerenstva za koncesije.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Tuzlanske županije na dan 30. rujana 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
555	349	302	34	10	5	32	6	7	1		
postotak		86,5 %		2,87 %		9,17 %		2 %			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
349	192	157
postotak	55 %	45 %

Unsko-sanska županija

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo financija, Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo za građenje i prostorno uređenje, Ministarstvo za pitanje boraca, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ured za zakonodavstvo, Uprava za inspekcijske poslove, Uprava civilne zaštite,

Poljoprivredni zavod, Zavod za besplatnu pravnu pomoć, Pravobraniteljstvo i Županijski zavod za prostorno uređenje.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom osim Skupštine, Ministarstva financija i Ministarstva za pitanje boraca.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Unsko-sanske županije na dan 30. rujan 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
383	181	164	29	5	2	10	1	2			
postotak		90,6 %		2,76 %		5,52 %		1,1 %			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
181	95	86
postotak	52,5 %	47,5 %

Zapadno-hercegovačka županija

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša, Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Ured Vlade Županije Zapadnohercegovačke za europske integracije, Stručna služba Vlade Županije Zapadnohercegovačke, Ured za zakonodavstvo, Županijski zavod za pružanje pravne pomoći, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Županijski arhiv, Uprava civilne zaštite, Uprava za inspeksijske poslove, Javna ustanova Ceste Županije Zapadnohercegovačke, Zavod za poljoprivredu, Služba za zapošljavanje, Zavod za zdravstveno osiguranje, Zavod za javno zdravstvo i Županijsko pravobraniteljstvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša, Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Županijskog arhiva i Zavoda za javno zdravstvo.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Zapadno-hercegovačke županije na dan 30. rujan 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
458	281					281	33				
postotak						100 %					

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
281	156	125
postotak	55,52 %	44,48 %

Zeničko-dobojska županija

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo financija, Ministarstvo za gospodarstvo, Ministarstvo za pravosuđe i upravu, Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport, Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Uprava za inspekcijske poslove, Uprava civilne zaštite, Uprava za šumarstvo, Služba za zajedničke poslove, Tajništvo za zakonodavstvo, Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte, Direkcija robnih rezervi, Direkcija za ceste, Zavod za pravnu pomoć, Zavod za urbanizam i prostorno uređenje, Veterinarski zavod, Pedagoški zavod i Pravobraniteljstvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom osim Zavoda za urbanizam i prostorno uređenje i Veterinarskog zavoda.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Zeničko-dobojske županije na dan 30. rujana 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
631	479	398	55	16	4	55	10	10	2		
postotak		83,1 %		3,34 %		11,48 %		2,09 %			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
479	225	254
postotak	46,97 %	53,03 %

6. BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE

6.1. PRAVNI OKVIR

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt) je jedinstvena administrativna jedinica lokalne samouprave koja je pod suverenitetom Bosne i Hercegovine⁵².

Ustav Bosne i Hercegovine, kao i važeći zakoni i odluke institucija Bosne i Hercegovine, direktno su primjenjivi na cijelom teritoriju Distrikta⁵³. Zakoni i odluke svih vlasti Distrikta moraju biti sukladni s važećim zakonima i odlukama institucija Bosne i Hercegovine,⁵⁴ dok je Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine⁵⁵ najveći zakonodavni akt Distrikta.

Distrikt se zasniva na podjeli vlasti, zakonodavnu vrši Skupština Distrikta, izvršnu Vlada, a sudbenu vlast vrše sudovi Distrikta⁵⁶.

Odredbom članka 20. Statuta propisano je da se zapošljavanje u javnom sektoru Distrikta vrši na osnovi profesionalnih sposobnosti i odražava sastav stanovništva.

Zakon o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine⁵⁷

Zakonom o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta propisuje se radno-pravni status državnih službenika, javnih službenika i namještenika zapošljavanje, stručno usavršavanje i obrazovanje, ocjenjivanje službenika, odgovornost za povrede radnih dužnosti i za štete, zaštita na radu kao i druga pitanja od važnosti za ostvarivanje prava i obveza po osnovi rada službenika i namještenika.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na službenike i namještenike u tijelima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Uredu za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, drugim tijelima i institucijama koje se financiraju iz proračuna Distrikta, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Shodno odredbi članka 14. Zakona (Način popunjavanja upražnjenog radnog mjesta) upražnjeno radno mjesto službenika, odnosno namještenika popunjava se na osnovi profesionalnih sposobnosti putem otvorene konkurencije i odražava sastav stanovništva.

---

⁵² Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, članak 1. stavak 1. – osnovni principi

⁵³ Ibidem, članak 1. stavak 4. - osnovni principi

⁵⁴ Ibidem

⁵⁵ Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, br. 17/2008 i 39/2009.

⁵⁶ Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, članak 19. – podjela vlasti

⁵⁷ Zakon o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, br. 9/2014, 37/2015, 48/2016, 9/2017, 50/2018 i 14/2019.

Zakon o službenicima i namještenicima u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine⁵⁸

Zakonom o službenicima i namještenicima u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine regulira se radno-pravni status službenika i namještenika u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zapošljavanje, stručno usavršavanje, odgovornost za povrede radnih dužnosti i za štete, zaštita na radu i druga pitanja od važnosti za ostvarivanje prava i obveza po osnovi rada službenika i namještenika⁵⁹.

Članak 2. (Primjena zakona) propisuje da se ovaj zakon primjenjuje na službenike i namještenike zaposlene u Stručnoj službi Skupštine Brčko distrikta BiH, službenike i namještenike Izbornog povjerenstva Brčko distrikta BiH sukladno sa Izbornim zakonom Brčko distrikta BiH.⁶⁰

Izbornim zakonom Brčko distrikta BiH propisano je da je sastav Izbornog povjerenstva Distrikta multietničan, tako da odražava strukturu stanovništva Distrikta.

Zakon o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine⁶¹

Zakonom o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisuje se radno-pravni status službenika i namještenika u pravosuđu Brčko distrikta BiH, zapošljavanje, stručno usavršavanje, ocjenjivanje službenika i namještenika, odgovornost za povredu radnih dužnosti i za štete, zaštita na radu kao i druga pitanja od važnosti za ostvarivanje prava i obveza po osnovi rada službenika i namještenika.

Člankom 28. ovog Zakona propisano je da se upražnjeno radno mjesto službenika, odnosno namještenika popunjava na osnovi profesionalnih sposobnosti kroz otvorenu konkurenciju. Struktura zaposlenih odražava sastav stanovništva dok je stavkom 2. istog propisano da se samo u slučaju da više osoba ima istu zbirnu ocjenu u procesu izbora najuspješnijeg kandidata, obvezno sačinjava rang-lista koja odražava sastav stanovništva (nacionalna, spolna, starosna, profesionalna i druga struktura), te da se ovi slučajevi ne smiju zlouporabljati ako mogu dovesti do izbora manje stručnog kandidata.

6.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH NA RAZINI BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština Brčko Distrikta, Ured gradonačelnika, Inspektorat, Apelaciona komisija, Odbor za zapošljavanje, Odjel za europske integracije i

---

⁵⁸ Zakon o službenicima i namještenicima u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 8/2019.

⁵⁹ Članak 131. Zakona: *“Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje primjena odredbi Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu koji se odnosi na službenike i namještenike zaposlene u Stručnoj službi Skupštine Brčko distrikta BiH.”*

⁶⁰ Članak 2. stavak (3) : *„U smislu odredaba stavaka 1 i 2 ovog članka, službenicima se ne smatraju:*

a) zastupnici Skupštine Brčko distrikta BiH;

b) članovi Izborne komisije Brčko distrikta BiH.“

⁶¹ Zakon o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, br. 48/2018 i 1/2019

međunarodnu suradnju, Ured koordinatora za reformu javne uprave, Pravosudna komisija, Pravobraniteljstvo, Ured za pravnu pomoć, Odjeljenje za javnu sigurnost, Odjeljenje za stručne i administrativne poslove, Direkcija za financije – Porezna uprava, Trezor, Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne odnose, Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge, Odjeljenje za obrazovanje, Odjeljenje za raseljene osobe, izbjeglice i stambena pitanja, Odjeljenje za komunalne poslove, Odjeljenje za javne poslove, Odjeljenje za javni registar, Komisija za papire od vrijednosti, Ured za upravljanje javnom imovinom, Ured koordinatora Brčko distrikta BiH pri Vijeću ministara BiH, Ured za reviziju i Ured za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim: Odjeljenja za javnu sigurnost, Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko-pravne odnose i Odjeljenja za komunalne poslove.

Nacionalna struktura zaposlenih u tijelima i institucijama na razini Brčko Distrikta na dan 30. rujna 2019. godine:

Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
2.931	3.277	1.392	53	1.328	43	521	23	35		1	
postotak		42,5 %		40,5 %		15,9 %		1,07 %		0,03 %	

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
3.277	1.662	1.615
postotak	50,7 %	49,3 %

7. NACIONALNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA NA TERITORIJU BOSNE I HERCEGOVINE

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine je, u suradnji sa Federalnim zavodom za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine i Republičkim zavodom za statistiku Republike Srpske u razdoblju od 01. do 15. listopada 2013. godine obavila Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini. Rezultati popisa stanovništva i domaćinstava objavljeni su 30.06.2016. godine.

U tabelama 1 i 2 dati su podaci o nacionalnoj pripadnosti i spolu za razinu Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i svih deset županija prema popisu iz 2013. godine⁶²:

Tabela 1.

TERITORIJA	Ukupno	Bošnjaci	Hrvati	Srbi	Ne izjašnjava se	Ostali	Nepoznato
Bosna i Hercegovina	3.531.159	1.769.592	544.780	1.086.733	27.055	96.539	6.460
%	100,00	50,11 %	15,43 %	30,78 %	0,77 %	2,73 %	0,18 %
Federacija BiH	2.219.220	1.562.372	497.833	56.550	18.344	79.838	4.233
%	100,00	70,40 %	22,44 %	2,55 %	0,83 %	3,60 %	0,19 %
Republika Srpska	1.228.423	171.839	26.645	1.001.299	8.189	15.324	2.127
%	100,00	13,99 %	2,41 %	81,51 %	0,67 %	1,25 %	0,17 %
Brčko Distrikt BiH	83.516	35.381	17.252	28.884	522	1.377	100
%	100,00	42,36 %	20,66 %	34,58 %	0,63 %	1,65 %	0,12 %

Tabela 2.

ŽUPANIJE	Ukupno	Bošnjaci	Hrvati	Srbi	Ne izjašnjava se	Ostali	Nepoznato
Unsko-sanska	273.261	246.012	5.073	8.452	1.847	11.539	338
%	100,00	90,03 %	1,83 %	3,09 %	0,68 %	4,22 %	0,12 %
Posavska	43.453	8.252	33.600	831	214	459	97
%	100,00	18,99 %	77,32 %	1,91 %	0,49 %	1,06 %	0,22 %
Tuzlanska	445.028	392.356	23.592	7.058	3.444	17.815	763
%	100,00	88,16 %	5,30 %	1,59 %	0,77 %	4,00 %	0,17 %
Zeničko-dobojska	364.433	299.452	43.819	5.543	2.453	12.808	358
%	100,00	82,17 %	12,02 %	1,52 %	0,67 %	3,15 %	0,10 %
Bosansko-podrinjska	23.734	22.313	24	885	77	426	9
%	100,00	94,01 %	0,10 %	3,73 %	0,32 %	1,79 %	0,04 %
Središnja Bosna	254.686	146.652	97.629	3.043	1.014	5.240	1.108
%	100,00	57,58 %	38,33 %	1,19 %	0,40 %	2,06 %	0,44 %
Hercegovačko-neretvanska	222.007	92.005	118.297	6.432	1.764	3.054	455
%	100,00	41,44 %	53,29 %	2,90 %	0,79 %	1,38 %	0,20 %
Zapadno hercegovačka	94.898	718	93.725	101	66	124	164
%	100,00	0,76 %	98,76 %	0,11 %	0,07 %	0,13 %	0,17 %
Sarajevska	413.593	346.575	17.520	13.300	7.250	28.075	873

⁶² Ovaj popis nije prihvaćen u Republici Srpskoj

%	100,00	83,80 %	4,24 %	3,22 %	1,75 %	6,79 %	0,21 %
Županija 10	84.127	8.037	64.604	10.905	215	298	68
%	100,00	9,55 %	76,79 %	12,96 %	0,26 %	0,35 %	0,08 %

U tabeli 3 dati su podaci o nacionalnoj pripadnosti i polu stanovništva u Republici Srpskoj prema Zakonu o organizaciji i provedbi popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj (Službeni glasnik Republike Srpske, br. 70/2012 i 39/2013) i Zakonu o obradi i objavljivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 82/2016), a koji su dobijeni od Agencije za statistiku Republike Srpske.

Tabela 3.

Teritorij	Spol	Ukupno	Bošnjaci	Hrvati	Srbi	Ne izjašnjava se	Ostali	Nepoznato
REPUBLIKA SRPSKA	Ukupno	1.170.342	148.477	26.509	970.857	7.861	14.641	1.997
	%	100,00	12,69 %	2,27 %	82,95 %	0,67 %	1,25 %	0,17 %
	Muški	571.812	72.148	11.005	477.334	3.202	7.207	916
	%	100,00	6,16 %	0,94 %	40,79 %	0,27 %	0,62 %	0,08 %
	Ženski	598.530	76.329	15.504	493.523	4.659	7.434	1.081
	%	100,00	6,52 %	1,32 %	42,17 %	0,40 %	0,64 %	0,09 %

Procjena strukture stanovništva prema etničkoj/nacionalnoj pripadnosti za entitete Bosne i Hercegovine i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, kao i za županije/kantone Federacije Bosne i Hercegovine prema podacima Popisa stanovništva 1991. godine⁶³, urađena je uvidom u mape popisnih krugova na međuentitetskoj crti, te su na taj način dobiveni slijedeći podaci:

	Ukupno	Muslimani	Srbi	Hrvati	Jugosloveni	Ostalo
BiH	4.377.033	1.902.956	1.366.104	760.852	242.682	104.439
%	100,0	43,5 %	31,2 %	17,4 %	5,5 %	2,4 %
FBiH	2.720.074	1.423.593	478.122	594.362	161.938	62.059
%	100,0	52,3 %	17,6 %	21,9 %	5,9 %	2,3 %
RS	1.569.332	444.746	869.854	144.238	75.013	39.481
%	100,0	28,1 %	55,4 %	9,2 %	4,8 %	2,5 %
BD BiH	87.627	38.617	18.128	22.252	5.731	2.899
%	100,0	44,1 %	20,7 %	25,4 %	6,5 %	3,3 %

Županije	Ukupno	Muslimani	Srbi	Hrvati	Jugosloveni	Ostali
Unsko-sanska	343.317	248.545	71.863	9.805	8.574	4.530
%	100,0	72,4 %	20,9 %	2,9 %	2,5 %	1,3 %
Posavska	59.478	8.102	6.685	41.925	1.767	999
%	100,0	13,6 %	11,2 %	70,5 %	3,0 %	1,7 %
Tuzlanska	493.887	348.034	64.694	33.856	34.094	13.479
%	100,0	70,5 %	13,1 %	6,8 %	6,9 %	2,7 %
Zeničko-dobojska	477.868	279.565	70.716	88.081	28.956	10.550
%	100,0	58,5 %	14,8 %	18,4 %	6,1 %	2,2 %

⁶³ Pomenuti podaci preuzeti su iz Specijalnog izvješća o nacionalnoj i spolnoj strukturi uposlenih u policijsko-sigurnosnim agencijama BiH, iz travnja 2018. godine. Isti je dostupan na www.ombudsmen.gov.ba

Bosansko-podrinjska	40.205	27.635	11.122	80	782	586
%	100,0	68,7 %	27,7 %	0,2 %	1,9 %	1,5 %
Središnja Bosna	340.072	147.623	40.187	131.712	13.803	6.747
%	100,0	43,4 %	11,8 %	38,7 %	4,1 %	2,0 %
Hercegovačko-neretvanska	267.590	99.953	37.674	108.888	16.263	4.812
%	100,0	37,4 %	14,1 %	40,4 %	6,1 %	1,8 %
Zapadnohercegovačka	88.992	1.611	231	86.164	278	708
%	100,0	1,8 %	0,3 %	96,8 %	0,3 %	0,8 %
Sarajevska	492.983	250.484	133.695	34.568	55.499	18.737
%	100,0	50,8 %	27,1 %	7,0 %	11,3 %	3,8 %
Županija 10	115.682	12.041	41.255	59.553	1.992	911
%	100,0	10,4 %	35,7 %	51,5 %	1,1 %	0,8 %

8. SPOLNA STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, TIJELIMA UPRAVE I REGULATORNIM TIJELIMA BOSNE I HERCEGOVINE

Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini⁶⁴ uređuje se, promovira i štiti ravnopravnost spolova, garantiraju jednake mogućnosti i ravnopravan tretman svih osoba bez obzira na spol, u javnoj i u privatnoj sferi društva, te uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi spola.

Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, u članku 2. propisuje:

(1) Osobe muškog i ženskog spola su ravnopravne.

(2) Puna ravnopravnost spolova garantira se u svim oblastima društva, uključujući ali ne ograničavajući se na oblasti obrazovanja, ekonomije, zapošljavanja i rada, socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti, sportu, kulturi, javnom životu i medijima, bez obzira na bračno i obiteljsko stanje.

(3) Diskriminacija na osnovi spola i spolne orijentacije zabranjena je.

(4) Diskriminacijom se ne smatra uvođenje, donošenje i provedba privremenih posebnih mjera s ciljem otklanjanja postojeće neravnopravnosti, promoviranja jednakosti i zaštite ravnopravnosti spolova. (5) Diskriminacijom po osnovi spola ne smatra se norma, kriterij ili praksa koju je moguće objektivno opravdati postizanjem zakonitog cilja, proporcionalnog poduzetim nužnim i opravdanim mjerama.

Člankom 12. Pomenutog Zakona regulira se oblast zapošljavanja, te isti glasi:

(1) Svi su ravnopravni u procesu zapošljavanja po osnovi spola.

(2) U suprotnosti je s ovim Zakonom svaka diskriminacija zasnovana na spolu u procesu ponude zapošljavanja, otvorenog oglasa, postupku popune slobodnih radnih mjesta, radnog odnosa i otkaza radnog odnosa, osim u slučajevima predviđenim člankom 8. ovog Zakona.

Ombudsmani su prigodom izrade ovog Izvješća proveli istraživanje koje se sastojalo u dostavljanju upitnika svim institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i županijama Federacije Bosne i Hercegovine, osim o nacionalnoj i o spolnoj strukturi zaposlenih.

Analizirajući zaprimljene podatke o spolnoj strukturi zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima svih razina vlasti u Bosni i Hercegovini Ombudsmani su utvrdili da je zastupljenost muškarca 77 %, dok je žena 23 %. Budući da su u Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine apsolutno zastupljeni muškarci, navedeni procenat ne odražava pravu spolnu strukturu svih kategorija zaposlenih na razini Bosne i Hercegovine. Naime, ukoliko se izostavi broj zaposlenih u pomenutom ministarstvu, procenat zastupljenosti žena koje su zaposlene u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima na razini Bosne i Hercegovine iznosi 47 %, dok je muškaraca 53 %.

2. Na razini Federacije Bosne i Hercegovine žene su zastupljenije, te čine 56 % svih kategorija zaposlenih u ovom entitetu. Muškarci su u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Federacije Bosne i Hercegovine zastupljeni ukupno 44 %.

3. U institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Republike Srpske zastupljenost žena iznosi 58 %, a muškaraca 42 %.

---

⁶⁴ Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, prečišćeni tekst - Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj 32/2010.

4. Spolna struktura zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine je 51 % žena, dok je muškaraca 49 %.

5. Na razini županija Federacije BiH spolna struktura svih kategorija zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima je slijedeća:

- Unsko-sanska županija - 49,70 % muškarca i 50,2 % žena;
- Posavska županija - 54 % muškaraca i 46 % žena;
- Tuzlanska županija - 45 % muškaraca i 55 % žena;
- Zeničko-dobojska županija - 53 % muškaraca i 47 % žena;
- Bosansko-podrinjska županija - 53 % muškaraca i 47 % žena ;
- Županija Središnja Bosna - 63 % muškaraca i 37 % žena;
- Hercegovačko-neretvanska županija - 47 % muškaraca i 53 % žena;
- Zapadno-hercegovačka županija - 44 % muškaraca i 56 % žena;
- Sarajevska županija - 59,5 % muškaraca i 40,5 % žena;
- Županija 10 - 41 % muškaraca i 59 % žena.

9. ŽALBE ZAPRIMLJENE U INSTITUCIJI KOJE SE ODOSE NA DISKRIMINACIJU PO NACIONALNOJ OSNOVI U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORNIM TIJELIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

U razdoblju 2014. - 2019. godine, koje je obuhvaćeno izvješćem primljeno je ukupno 123 predmeta koji se odnose na diskriminaciju po etničkom podrijetlu ili nacionalnoj osnovi. Predmeti se, uglavnom, odnose na nemogućnost zapošljavanja, uskraćivanje mogućnosti na napredovanje, kao i nemogućnost ostvarivanja prava na materinski jezik u radnom okruženju.

Žalbeni navodi često sadrže elemente koji se odnose na povredu natječajne procedure i prigodom ispitivanja njihove osnovanosti ne može se sa sigurnošću ustvrditi diskriminatorni motiv, zbog činjenice da takav zaključak ovisi od subjektivnih faktora ili zadire u diskreciono pravo odlučivanja. Zbog toga se u upisnim evidencijama predmeta Institucije ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine žalbe evidentiraju u različitim kategorijama povrede prava. U svakom slučaju, Ombudsmani u postupku istraživanja polaze od svojih ovlasti koje imaju temeljem Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine i Zakona o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine, kako bi utvrdili stvarno i činjenično stanje.

Uredbom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o registru državnih službenika propisan je način vođenja Registra državnih službenika zaposlenih u tijelima državne službe Federacije Bosne i Hercegovine i drugim tijelima i službama iz članka 74. Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine, utvrđeni su podaci o tijelima državne službe i državnim službenicima koji se evidentiraju u Registru, određen način pribavljanja podataka potrebnih za upis u Registar i uređena druga pitanja koja se odnose na Registar.⁶⁵

Vlada Republike Srpske je također Uredbom o sadržaju, korištenju i održavanju Središnjeg registra kadrova uredila sadržaj, kao i način korištenja i održavanja Središnjeg registra kadrova, uspostavljen od strane Agencije za državnu upravu Republike Srpske sukladno sa Zakonom o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske.⁶⁶

Na zvaničnoj internet stranici Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine objavljen je još 2017. godine Nacrt Odluke o sadržaju i načinu vođenja registra državnih službenika, sa pozivom na dostavljanje komentara⁶⁷ na nacrt Odluke. Međutim, na razini Bosne i Hercegovine nije usvojen pravni akt koji bi prethodio uspostavi Registra državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine, što bi bilo od izuzetne važnosti za uspostavu kvalitetnog i učinkovitog sustava upravljanja ljudskim potencijalima.

---

⁶⁵ Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijela na 79. sjednici, održanoj dana 25.07.2013. godine, <http://fbihvlada.gov.ba/bosanski/zakoni/2013/uredbe/15.html> posjećeno dana 01.06.2020.godine

⁶⁶ Vlada republike Srpske, donijela na sjednici od 08.03.2007.godine, <http://adu.vladars.net/latn/?page=97> posjećeno 01.06.2020.godine

⁶⁷http://www.ads.gov.ba/v2/index.php?option=com_content&view=article&id=4351&catid=63&Itemid=149&lang=bs posjećeno 01.06.2020.godine.

10. NALAZ I MIŠLJENJE OMBUDSMANA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Preambula Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno Aneksa IV, kao dijela Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini sadrži sljedeće: *“Podsjećajući se na Osnovna načela usuglašena u Ženevi 08.09.1995. godine i u Njujorku 26.09.1995. godine, Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi (u zajednici s Ostalima), i građani Bosne i Hercegovine ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine”*.

Članak II. stavak 4. Ustava Bosne i Hercegovine predviđa: *“Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članku ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim osobama u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status”*.

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, u poglavlju I. - Uspostavljanje Federacije, u članku 2. stavak 1. propisuje da: *“Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi, zajedno sa Ostalima, i građani Federacije Bosne i Hercegovine, ravnopravno uređuju Federaciju Bosne i Hercegovine, definiranu Aneksom II Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini”*⁶⁸. Članak V.1.c propisuje da će *“županije u izvršavanju svojih nadležnosti osigurati da konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih budu proporcionalno zastupljeni u ministarstvima županija. Takva proporcionalna zastupljenost sukladna je sa popisom stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7”*⁶⁹.

Ustavom Republike Srpske, članak 1. stavak 4. propisano je da: *“Srbi, Bošnjaci i Hrvati, kao konstitutivni narodi, Ostali i građani, ravnopravno i bez diskriminacije sudjeluju u vršenju vlasti u Republici Srpskoj. Člankom 97. st. 5. i 6.: “Konstitutivni narodi i grupa Ostalih će biti proporcionalno zastupljeni u javnim institucijama u Republici Srpskoj. Kao ustavni princip, takva proporcionalna zastupljenost će se bazirati na popisu iz 1991. godine, dok se Aneks 7. u potpunosti ne sprovede, sukladno sa Zakonom o državnoj službi Bosne i Hercegovine. Ovaj opći princip će se precizirati entitetskim zakonima. Ti zakoni će utvrditi konkretne rokove i regulirat će gore pomenuti princip sukladno sa regionalnom etničkom strukturom entiteta”*.

Ustavi Sarajevske županije, Zeničko-dobojske županije i Tuzlanske županije propisuju da će *“konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih biti proporcionalno zastupljeni u vladi, odnosno, javnim institucijama županija te da će takva zastupljenost odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7”*.

Ustavi Bosansko-podrinjske županije Goražde, Unsko-sanske županije, Županije 10, Županije Središnja Bosna, Posavske županije, Hercegovačko-neretvanske županije i Zapadnohercegovačke županije propisuju da *“sastav svih tijela u Županiji mora odražavati i nacionalnu strukturu stanovništva Županije, odnosno općine ako Ustavom nije drugačije utvrđeno”*.

⁶⁸ Prvobitne odredbe ovog članka zamijenjene su najprije Amandmanom III, a zatim Amandmanom XXVII.

⁶⁹ Točka c) ovog članka propisana je Amandmanom LXXV.

Ustav Županije Središnja Bosna⁷⁰ sadrži identičnu odredbu uz dodatak: “*a temeljem općih i slobodnih izbora i temeljem izbornih rezultata*”.

Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisano je da se „*zapošljavanje u javnom sektoru Distrikta vrši na osnovu profesionalnih sposobnosti i odražava sastav stanovništva*“.

Ombudsmani Bosne i Hercegovine ovom prigodom ukazuju i na stavak Ustavnog suda Bosne i Hercegovine⁷¹ glede konstitutivnosti naroda u Bosni i Hercegovini:

“Čak ako su konstitutivni narodi u zbilji u većinskom ili manjinskom položaju u entitetima, izričito priznanje Bošnjaka, Hrvata i Srba kao konstitutivnih naroda u Ustavu BiH može samo značiti da nijedan od njih nije ustavno priznat kao većina, tj. drugim riječima, da oni uživaju jednakost kao grupe. Mora se, stoga, zaključiti, na isti način kao što je švajcarski Vrhovni sud izveo iz priznanja nacionalnih jezika obvezu kantona da ne potiskuju ove jezičke grupe, da priznanje konstitutivnih naroda i ustavni princip koji leži u pozadini – princip kolektivne jednakosti, nameću obvezu entitetima da ne diskriminiraju, u prvom redu, one konstitutivne narode koji su, u zbilji, u manjinskom položaju u odgovarajućem entitetu. Stoga, tu nije samo jasna ustavna obveza da se ne krše pojedinačna prava na diskriminacijski način, koja slijedi iz članka II/3. i 4. Ustava BiH, već također i ustavna obveza nediskriminacije u smislu prava grupa ako npr. jedan ili dva konstitutivna naroda imaju specijalni povlašteni tretman kroz pravni sustav entiteta.”⁷²

60. In conclusio, ustavni princip kolektivne jednakosti konstitutivnih naroda, koji proizilazi iz označavanja Bošnjaka, Hrvata i Srba kao konstitutivnih naroda, zabranjuje bilo kakve posebne privilegije za jedan ili dva od tih naroda, svaku dominaciju u strukturama vlasti i svaku etničku homogenizaciju putem segregacije zasnovane na teritorijalnom razdvajanju”.

Shodno navedenim ustavnim odredbama, princip ravnopravnosti konstitutivnih naroda i Ostalih, treba biti osiguran uspostavom proporcionalne zastupljenosti konstitutivnih naroda/ Ostalih u tijelima svih razina vlasti u Bosni i Hercegovini.

Zakoni na razini Bosne i Hercegovine, entiteta Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine, svih deset županija Federacije Bosne i Hercegovine, kao i zakoni Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji reguliraju pitanje zapošljavanja u javnim institucijama/organima/tijelima predstavljaju mehanizam provedbe ovih ustavnih principa.

Ombudsmani za ljudska prava Bosne i Hercegovine su analizom odredbi važećih zakona kojima se uređuje pitanje zapošljavanja i radno-pravnih odnosa u istima ustvrdili da je pitanje nacionalne zastupljenosti regulirano na slijedeći način:

1. Na razini Bosne i Hercegovine shodno odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine *zapošljavanje i unaprjeđenje profesionalne karijere državnog službenika*

⁷⁰ Ustav Srednjobosanskog kantona, <https://www.sbk-ksb.gov.ba/hr/9-uncategorised/98-ustav.html>, preuzeto 09.10.2019. godine.

⁷¹ Djelomična odluka U-5/98 III od 30.6. i 01.07.2000.godine

⁷² http://www.ustavisud.ba/dokumenti/_bs/u-5-98-12209.pdf posjećeno 19.02.2020.godine

se temelji na javnoj konkurenciji i profesionalnoj sposobnosti a struktura državnih službenika u državnoj službi okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva Bosne i Hercegovine prema posljednjem popisu stanovništva.

Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ne sadrži posebnu odredbu o nacionalnoj zastupljenosti zaposlenika, s tim da članak 6. Zakona propisuje „*zabranu diskriminacije zbog rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja ili opredjeljenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, seksualne orijentacije, imovnog stanja, rođenja ili kakve druge okolnosti, članstva ili nečlanstva u političkoj stranci, tjelesnih poteškoća ili na osnovi kojeg drugog razloga suprotnog osnovnim ljudskim pravima i slobodama utvrđenim Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom.*“

Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine propisano je *da je sastav izbornog povjerenstva multietničan tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, u izornoj jedinici za koju se tijelo nadležno za provedbu izbora osniva, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva provedenom na državnoj razini, kao i da u povjerenstvu za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda Ostalih.* Zakon, također, propisuje *da će se u sastavu izbornog povjerenstva nastojati osigurati ravnopravna zastupljenost spolova sukladno sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, osim ako se izorno povjerenstvo sastoji od tri člana kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s 1/3 od ukupnog broja članova.*

2. Zakonom o državnim službenicima Republike Srpske propisano je *da struktura državnih službenika treba okvirno odražavati nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva.* Zakon o radu Republike Srpske propisuje *da radnik, kao i osoba koja traži zaposlenje, ne može biti stavljena u neravnopravan položaj prigodom ostvarivanja prava po osnovi rada i prava na zaposlenje zbog rase, etničke ili nacionalne pripadnosti, boje kože, spola, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja i ubjeđenja, socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva ili nečlanstva u sindikatu ili političkoj organizaciji, tjelesnog i duševnog zdravlja i drugih obilježja koja nisu u neposrednoj vezi sa prirodom radnog odnosa.*

Članak 10. Izbornog zakona Republike Srpske glasi: *Sastav tijela za provedbu izbora treba biti multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva na državnoj razini.*

3. Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine propisuje *da će u tijelima državne službe Federacije, Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi, zajedno sa Ostalima i građani Bosne i Hercegovine biti proporcionalno zastupljeni. Kao ustavni princip takva proporcionalna zastupljenost bazirat će se na popisu stanovništva iz 1991. godine dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede.*

Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine sadrži odredbe kojima se zabranjuje diskriminacija, propisuje osnove i vrste diskriminacije.

Zakon o organizaciji tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ne sadrži posebnu odredbu o nacionalnoj zastupljenosti.

4. Zakoni kojima se uređuje pitanje državne službe, odnosno radno-pravni status državnih službenika i namještenika/ostalnih zaposlenika u županijama i to u Županiji¹⁰, Kantonu Sarajevo, Unsko-sanskoj županiji, Posavskoj županiji, Zapadnohercegovačkoj županiji, Bosansko-podrinjskoj županiji Goražde i Tuzlanskoj županiji sadrže odredbe u kojima se propisuje proporcionalna zastupljenost konstitutivnih naroda i Ostalih, na način da *okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva iz 1991. godine ili odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva.*

Županija Središnja Bosna, Zeničko-dobojska i Hercegovačko-neretvanska županija nemaju posebne zakone kojima se na razini županija uređuje pitanje zaposlenih u tijelima državne službe (pa samim tim niti načelo proporcionalne nacionalne zastupljenosti), nego je u primjeni Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine.

Nadalje, Zakon o organizaciji i djelokrugu tijela uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo, Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave Zeničko-dobojske županije, Zakon o organizaciji i djelokrugu tijela uprave i upravnih organizacija Posavske županije, Zakon o organizaciji i nadležnostima županijskih tijela uprave i upravnih organizacija Unsko-sanske županije, Zakon o organiziranju i djelokrugu županijskih ministarstava i drugih tijela županijske uprave Županije Središnja Bosna propisuju da se u županijskim ministarstvima, upravama i županijskim upravnim organizacijama *osigurava proporcionalna zastupljenost konstitutivnih naroda i grupe Ostalih.*

Člankom 4 Zakona o ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave Bosansko-podrinjske županije Goražde⁷³ propisano je da će u županijskim/kantonalnim ministarstvima, županijskim/kantonalnim upravama i županijskim/kantonalnim upravnim organizacijama, *konstitutivni narodi biti proporcionalno zastupljeni sukladno sa Ustavom Federacije i Ustavom Županije/Kantona.*

U županijskim/kantonalnim tijelima uprave potrebno je osigurati da Hrvati, Bošnjaci i Srbi, kao konstitutivni narodi skupa s ostalima i građani Bosne i Hercegovine, budu srazmjerno zastupljeni, kao i ravnopravna zastupljenost spolova.

Zakoni o organizaciji tijela uprave Hercegovačko-neretvanske⁷⁴, Zapadnohercegovačke⁷⁵ i Tuzlanske županije⁷⁶ ne sadrže odredbe o proporcionalnoj zastupljenosti, odnosno ne sadrže načelo proporcionalne nacionalne zastupljenosti.

---

⁷³ „Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona“, br. 9/2013. i 13/2013.

⁷⁴ Zakon o organizaciji uprave u Hercegovačko-neretvanskoj županiji/kantonu, „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 9/2009

⁷⁵ Zakon o organizaciji tijela uprave Županije Zapadnohercegovačke, „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 9/2006

⁷⁶ Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Tuzlanske županije/kantona, „Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 10/2018

Županija 10 nema zakon koji se isključivo odnosi na tijela uprave i upravne organizacije, te se s tim u svezi primjenjuje federalni zakon kojim je uređeno ovo pitanje.

5. Zakonom o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisano je da se upražnjeno radno mjesto službenika, odnosno namještenika popunjava na osnovi profesionalnih sposobnosti putem otvorene konkurencije i odražava sastav stanovništva dok Zakon o službenicima i namještenicima u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koji se primjenjuje na službenike i namještenike zaposlene u Stručnoj službi Skupštine Brčko distrikta BiH, službenike i namještenike Izbornog povjerenstva Brčko distrikta BiH sukladno sa Izbornim zakonom Brčko distrikta BiH nema posebnu odredbu koja regulira nacionalnu strukturu zaposlenih.

Djelujući u okviru svoje nadležnosti kao središnja institucija za zaštitu od svih oblika diskriminacije, Ombudsmani Bosne i Hercegovine ovom prigodom posebice skreću pozornost da natječajne procedure i postupak izbora državnih službenika i namještenika u svakom slučaju moraju biti provedeni sukladno odredbama Zakona o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine.⁷⁷

Diskriminacijom, u smislu ovog Zakona, smatrat će se svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojoj osobi ili grupi osoba i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovi njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditeta, starosne dobi, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugoj udruzi, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svake druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogućiti ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života⁷⁸, kao i da se zabrana diskriminacije primjenjuje na sve javna tijela kao i na sve fizičke ili pravne osobe, i u javnom i u privatnom sektoru, u svim oblastima, a naročito: zaposlenja, članstva u profesionalnim organizacijama, obrazovanja, obuke, stanovanja, zdravstva, socijalne zaštite, dobara i usluga namijenjenih javnosti i javnim mjestima, te obavljanja gospodarskih aktivnosti i javnih usluga.⁷⁹

Polazeći od ustavnog principa nediskriminacije i Zakona o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine posebice je važno ukazati na odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova Bosne i Hercegovine⁸⁰ kojima je propisano da će državna tijela na svim razinama organizacije vlasti, i tijela lokalne samouprave, uključujući zakonodavnu, izvršnu i sudbenu vlast, političke stranke, pravne osobe s javnim ovlastima, pravne osobe koje su u vlasništvu ili pod kontrolom države, entiteta, županije, grada ili općine/opštine ili nad čijim radom javno tijelo vrši kontrolu, osigurati i promovirati ravnopravnu zastupljenost spolova u upravljanju, procesu odlučivanja i predstavljanju kao i da ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen najmanje 40 % u navedenim tijelima.

⁷⁷ Zakon o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 59/2009 i 66/2016.

⁷⁸ Članak 2. Stavak 1. Zakona o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine

⁷⁹ Članak 2. Stavak 2. Zakona o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine

⁸⁰ Članak 20. Zakona o ravnopravnosti spolova Bosne i Hercegovine

Ombudsmani za ljudska prava Bosne i Hercegovine u ovom Specijalnom izvješću dali su prikaz podataka dostavljenih od strane institucija, upravnih organizacija i regulatornih tijela Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i županija Federacije Bosne i Hercegovine (prema proračunskim jedinicama) kao i podataka koje sadrže relevantni popisi stanovništva u Bosni i Hercegovini.

Isti nisu bili predmet usporedne analize imajući u vidu da svi anketirani organi/institucije/tijela nisu dostavili tražene podatke, kao i da su odredbe pozitivnog zakonodavstva koje uređuju pitanje nacionalne zastupljenosti državnih službenika i namještenika/ostalih zaposlenika u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima postavljene na različite načine (*prema popisu stanovništva iz 1991. godine, prema posljednjem popisu stanovništva ili na način da nacionalni sastav zaposlenih odražava sastav stanovništva*).

Također, treba imati u vidu da objektivne mogućnosti provedbe navedenih zakonskih odredbi ovise od: nacionalne strukture prijavljenih kandidata po objavljenim natječajima/javnim pozivima/internim pozivima, stručnosti i profesionalne sposobnosti prijavljenih kandidata, pitanja da li se kandidat u natječajnoj proceduri očitovao po pitanju nacionalne pripadnosti itd.

No, prostim uvidom u zaprimljene brojčane pokazatelje može se konstatirati da u najvećem broju institucija, upravnih organizacija i regulatornih tijela u Bosni i Hercegovini nije ispoštovan ustavni princip koji podrazumijeva proporcionalnu zastupljenost konstitutivnih naroda i Ostalih, kao i da u cijelosti nije ispoštovan princip ravnopravnosti spolova.

Stoga, sukladno članku 32. Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Ombudsmani Bosne i Hercegovine rukovoditeljima svih institucija, tijela uprave i regulatornih tijela u Bosni i Hercegovini daju:

PREPORUKE

1. da u okviru svojih ovlasti poduzmu potrebne mjere koje će rezultirati adekvatnom i na Ustavnom principu zasnovanoj proporcionalnoj zastupljenosti konstitutivnih naroda i Ostalih u strukturi zaposlenih, sukladno odredbama Ustava i pozitivnih propisa koji reguliraju ovo pitanje;
2. da u okviru svojih ovlasti poduzmu potrebne mjere koje će rezultirati adekvatnom zastupljenošću muškaraca i žena u strukturi zaposlenih vlastite institucije, tijela uprave ili regulatornog tijela.

11. LITERATURA

1. Ustav Bosne i Hercegovine, <http://www.ccbh.ba/osnovniakti/ustav/?title=preambula>, preuzeto 27.02.2018. godine.
2. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, http://www.ustavnisudfbih.ba/bs/dokumenti/ustav_precisceni_tekst.pdf.
3. Ustav Republike Srpske, br. 21/92-prečišćeni tekst, 28/1994, 8/1996, 13/1996, 15/1996, 16/1996, 21/1996, 21/2002, 30/2002, 69/2002, 31/2003, 98/2003, 115/2005, 117/2005.
4. Statut Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, <http://skupstinabd.ba/images/dokumenti/ba/statut-brcko-distrikta.pdf>, preuzeto 27.02.2018. godine.
5. Ustav Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, http://www.bpkg.gov.ba/media/images/2011/07/ustav_bpk_gorazde.pdf, preuzeto 09.10.2019 godine.
6. Ustav Hercegovačko-neretvanske županije, <https://www.vlada-hnz-k.ba/hr/ustav-hnk>, preuzeto 09.10.2019 godine.
7. Ustav Kantona 10, http://www.skupstinahbz.com/public/files/ustav_hercegbosanske_zupanije.pdf, preuzeto 09.10.2019 godine.
8. Ustav Kantona Sarajevo, https://mup.ks.gov.ba/sites/mup.ks.gov.ba/files/ustav_kantona_pdf, preuzeto 09.10.2019 godine.
9. Ustav Posavske županije, <https://www.zupaniyaposavska.ba/ustav-zupanije-posavske>, preuzeto 09.10.2019 godine.
10. Ustav Srednjobosanskog kantona, <https://www.sbk-ksb.gov.ba/hr/9-uncategorised/98-ustav.html>, preuzeto 09.10.2019 godine.
11. Ustav Tuzlanskog kantona, <http://www.vladatk.kim.ba/ustav-tk>, preuzeto 09.10.2019 godine.
12. Ustav Unsko-sanskog kantona, <http://vladausk.ba/dokumenti/ustav.pdf>, preuzeto 09.10.2019 godine.
13. Ustav Zapadnohercegovačke županije, <http://www.skupstina-zzh.ba>, preuzeto 09.10.2019 godine.
14. Ustav Zeničko-Dobojskog kantona, <http://www.zdk.ba/component/k2/item/158>, preuzeto 09.10.2019 godine.
15. Izborni zakon Republike Srpske, Službeni glasnik Republičke Srpske, br. 34/2002, 35/2003, 24/2004, 19/2005, 24/2012 i 109/2012.
16. Zakon o državnim službenicima Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 118/2008, 117/2011, 37/2012 i 57/2016.
17. Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 19/2002, 35/2003, 4/2004, 17/2004, 26/2004, 37/2004, 48/2005, 2/2006, 32/2007, 43/2009, 8/2010, 40/2012 i 93/2017.
18. Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, br. 29/2003, 23/2004, 39/2004, 54/2004, 67/2005, 8/2006 i 04/2012.
19. Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Kantonu 10, Narodne novine kantona 10, broj 1/2014.
20. Zakon o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, Službene novine Kantona Sarajevo, broj 31/2016.

21. Zakon o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu, Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona, broj 14/2017.
22. Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Županiji Posavskoj, preuzeto sa <http://skupstinazp.ba>, dana 06.2.2018 godine.
23. Zakon o državnim službenicima u tijelima državne službe u Zapadnohercegovačkoj županiji, Narodne novine Zapadnohercegovačke županije, broj 16/2008.
24. Zakon o državnoj službi u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde, preuzeto sa <http://www.bpkg.gov.ba>, dana 08.10.2019 godine.
25. Zakon o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu, Službene novine Tuzlanskog kantona, br. 7/2017, 10/2017, 10/2018, 14/2018.
26. Zakon o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, br. 9/2014, 37/2015, 48/2016, 9/2017, 50/2018, 14/2019.
27. Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Zeničko-Dobojskog kantona, Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, br. 10/2015.
28. Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona, Službene novine Tuzlanskog kantona, broj 10/2018.
29. Zakon o ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona, br. 9/2013, 13/2013.
30. Zakon o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 19/2002, 35/2004 i 32/2006.
31. Zakon o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo, Službene novine Kantona Sarajevo, br. 2/2012, 41/2012, 8/2015, 13/2017.
32. Zakon o organiziranju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona, Službene novine Srednjobosanskog kantona, broj: 15/2012.
33. Zakon o organizaciji i djelokrugu tijela uprave i upravnih organizacija Županije Posavske, Narodne novine Županije Posavske, br. 4/2008, 02/2010.
34. Zakon o organizaciji i nadležnostima županijskih organa uprave i upravnih organizacija Unsko-sanske županije, Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona, br. 9/2013, 11/2014, 08/2015.
35. Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH, br. 29/2003, 23/2004.
36. Zakon o organizaciji tijela uprave Županije Zapadnohercegovačke, Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj 9/2006.
37. Zakon o organizaciji uprave u Hercegovačko-neretvanskoj županiji, Službene novine Hercegovačko-neretvanske županije, broj 9/2009.
38. Zakon o policijskim službenicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, br. 04/2008, 41/2007, 36/2009, 60/2010, 37/2014, 13/2016.
39. Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine Službeni glasnik BiH, br. 26/2004, 7/2005, 48/2005, 60/2010, 32/2013 i 93/2017.
40. Zakon o radu Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 1/2016 i 66/2018.
41. Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, prečišćeni tekst, Službeni glasnik BiH, broj 32/2010.
42. Zakon o republičkoj upravi, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 115/2018.
43. Zakon o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH, Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, br. 48/2018, 1/2019.

44. Zakon o službenicima i namještenicima u Skupštini Brčko distrikta BiH, Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, br. 8/2019.
45. Zakon o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, br. 59/2009 i 66/2016.

12. ANEKS – TABELARNI PRIKAZ NACIONALNE STRUKTURE

Naziv tijela BOSNA I HERCEGOVINA	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Predsjedništvo Bosne i Hercegovine	79	69	25	1	23	1	15	1	1			
Savjet ministara – Generalno tajništvo	61	47	16	1	13	1	15	2	3	1		
Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivedi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine	31	15	7	1	6	1	2	1				
Ministarstvo pravde	266	238	90	4	67	3	76	4	5			
Ministarstvo vanjskih poslova	658	488	209	3	177	/	94	1	8			
Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka	239	156	54	5	69	2	21	2	10	1	2	
Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje	46	21	4	1	7	2	8	3	2	1		
Institut za mjeriteljstvo/metrologiju Bosne i Hercegovine	72	47	29	1	8	1	6	/	4	/		
Ombudsman za potrošače Bosne i Hercegovine	11	6	1	1	2	1	3	1				
Agencija za razvoj visokog obrazovanja i unaprjeđenje kvalitete Bosne i Hercegovine	35	17	8	1	7	1	4	1	1			
Agencija za antidoping kontrolu Bosne i Hercegovine	11	9	4	1	/	/	3	1	2			
Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine	76	51	8	2	39	4	4	1	1		1	
Direkcija za europske integracije Bosne i Hercegovine	137	104	49	3	29	2	20	2	6			
Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine	13	9	8	1	1	1						
Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine	74	59	27	4	16	/	11	1	5	1		
Uprava za zaštitu zdravlja bilja Bosne i Hercegovine	39	31	5	1	18	1	2					
Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine	20	20	14	2	7	2	5	2				
Savjet za državnu pomoć Bosne i Hercegovine	9	7	1		5	1	1					
Odbor državne službe za žalbe Bosne i Hercegovine	9	6	3	1	1	1	2	1				
Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	217	171	72	13	57	9	35	3	7	1		
Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine	55	52	24	1	16	1	8	1				
Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	52	39	8	1	23	2	6	2	2			
Fond za povratak Bosne i Hercegovine	13	12	3		7	1			2			
Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	36	26	10	1	6	1	5	1	2	1		
Direkcija za ekonomsko planiranje Savjeta ministara Bosne i Hercegovine	30	23	10	2	7	3	5	2	1			
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	140	104	51	6	37	3	15	3	1	1		
Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine	23	24	11	1	6	1	3	1	1			
Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine	28	23	6	1	10	1	6	2	1			
Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine	87	77	22	1	36	1	16	1	3			
Institut za intelektualnu svojinu	84	48	13	2	15	1	20	4				
Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine	92	61	28	4	20	4	13	5				
Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini	185	179	79	1	65	1	32	1	3			

Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini	11	12	8	1	2		1		1			
Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine	17	12	5	3	4	2	3	2				
Komisija za koncesije Bosne i Hercegovine	10	7	4	/	6	2	1					
Ured za zakonodavstvo Savjeta ministara	31	18	6	1	9	1	3	1				
Agencija za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini	45	23	9	1	10	2	5	2	1			
Arhiv Bosne i Hercegovine	39	22	5	3	4	4	2	2	1			
Agencija za nadzor nad tržištem	29	20	5	1	11	1	3	1	1			
Ministarstvo komunikacija i transporta	115	92	37	2	31	2	23	3	1			
Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine	192	112	52	3	33	2	21	2	6			
Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine	49	35	14	2	6	2	13	2	2			
Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine	55	35	13	1	10	1	7	1	2			
Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine	641	472	198	3	180	4	66	3	28			
Regulatorna agencija za komunikacije	168	125	56	14	35	5	19	2	7	4	8	3
Središnja harmonizacijska jedinica	12	9	4	2	4	2	1	1				
Agencija za javne nabave	32	23	12	3	5	1	6	1				
Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine	33	29	15	2	10	1	3		1			
Agencija za unaprjeđenje stranih investicija u Bosni i Hercegovini	33	26	10	1	10	2	5	1	1			
Agencija za lijekove i medicinska sredstva	160	102	43	3	48	3	7		4			
Ministarstvo obrane	10.961	9.690	4.514	1.289	3.440	942	1.718	616	18			
Uprava za indirektno oporezivanje	2.879	2.415	947	3	9.43	2	500	2	8			
Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije	41	29	14	3	10	2	4	2	1			
Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja	27	17	4	1	7	1	6	2				
Institucija Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine	90	62	25	6	21	5	14	3	2	1		
Ukupno	18.598	15.592	6.899	1.416	5.639	1.043	2.887	699	156	12	11	3

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
15.592	3.607	11.985

Naziv tijela REPUBLIKA SRPSKA	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Predsjednik Republike Srpske	91	74	3		68	9	3					
Narodna skupština Republike Srpske	123	110	4		89	12	2					
Vijeće naroda Republike Srpske	32	30	7	1	17	2	4			2	1	
Republička komisija za utvrđivanje sukoba interesa u tijelima vlasti u Republici Srpskoj	4	4			3		1					
Komisija za žalbe	1	1			1							
Republička izborna komisija/izborno povjerenstvo	7	7	1		5		1					
Fiskalni savjet Republike Srpske	6	2			2							
Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	952	865	7	1	801	73	8		48	7	1	1
Republički sekretarijat za zakonodavstvo	24	19			19	5						
Agencija za državnu upravu	18	14	1		12	2			1			
Odbor državne uprave za žalbe	9	6			6	6					1	
Gender centar	17	17			17	1						
Ured pravnog predstavnika/zastupnika	4	2			2	1						
Republička uprava za inspeksijske poslove	428	412			386	36	2		1		2	
Služba za zajedničke poslove Vlade Republike Srpske	279	228	2	1	221	12	5					
Helikopterski servis	19	17			17	5						
Ministarstvo prosvjete i kulture	99	70										
Republički pedagoški zavod	61	48			48	4						
Republički zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa	31	26	1		23	1					1	
Arhiv Republike Srpske	41	27			22	4			3			
Republički sekretarijat za vjere	7	7			4	3						
Zavod za obrazovanje odraslih	25	10										
Ministarstvo finansija	224	180										
Poreska uprava Republike Srpske	820	779	8		762	114	4	1	7	3	2	1
Republički zavod za statistiku	144	134										
Republička uprava za igre na sreću	23	19			19	6						
Ministarstvo pravde	33	33	2		29		2					
Centar za pružanje besplatne pravne pomoći	32	30	1		28	5	1	1			1	
Republički centar za istraživanje rata, ratnih zločina i traženja nestalih osoba	54	40			40	8						
Agencija za upravljanje oduzetom imovinom	29	15	1		13	5					1	
Ministarstvo uprave i lokalne samouprave	46	52	1	1	49	11	1				1	1
Ministarstvo za naučno-tehnološki razvoj, visoko obrazovanje i infornaciono društvo	97	51										
Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite	91	64										
Ministarstvo energetike i rudarstva	90	55	1	1	55	4						

Republički zavod za standardizaciju i metrologiju	31	8			7	2	1	1				
Republički zavod za geološka istraživanja	15	15			14	5	1					
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	40	34			31	1			1			
Republički hidrometeorološki zavod	111	74	2		72	10						
Agencija za agrarna plaćanja	40	34			31	1			3			
Ministarstvo saobraćaja i veza	13	7			7	3						
Ministarstvo trgovine i turizma	100	75			72	4	3	1				
Republička direkcija za obnovu i izgradnju	32	27			25	3	2					
Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite	153	97			97	22						
Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske	566	592	5		559	14	8		3		3	
Ministarstvo za evropske integracije i međunarodnu saradnju	75	51	1		46	9	1	1	2		1	
Republički sekretarijat za raseljene osobe i migracije	59	59	3	1	53	14	3	1				
Ministarstvo porodice, omladine i sporta	51	45	2	1	43	4						
Ukupno	5.247	4.006	53	7	3.815	421	53	6	69	10	16	4

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
4.006	2.088	1.918

Naziv tijela FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Parlament Federacije BiH	57	30	23	1	1	0	6	1	0	0	0	0
Parlament Federacije BiH, Zastupnički dom	40	18	12	1	0	0	6	1	0	0	0	0
Parlament Federacije BiH, Dom naroda	35	26	18	1	4	0	4	0	0	0	0	0
Federalno pravobraniteljstvo	40	25	18	3	1	0	6	1	0	0	0	0
Federalno ministarstvo pravde	62	47	25	5	2	0	19	2	1	0	0	0
Federalno ministarstvo financija	246	129	88	5	5	0	30	4	5	0	0	0
Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	143	75	50	4	2	0	23	3	0	0	0	0
Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	82	45	28	5	0	0	17	3	0	0	0	0
Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	99	80	63	3	3	0	14	2	0	0	0	0
Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	95	59	53	4	1	0	5	2	0	0	0	0
Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata	303	247	185	4	0	0	61	2	0	0	0	0
Federalno ministarstvo zdravstva	65	38	19	2	3	0	14	3	2	1	0	0
Federalno ministarstvo obrazovanja	50	39	22	5	2	0	15	2	0	0	0	0
Federalno ministarstvo kulture i sporta	69	48	29	3	5	2	4	1	7	1	0	0
Federalno ministarstvo trgovine	46	35	17	3	3	0	15	1	0	0	0	0
Federalno ministarstvo prostornog uređenja	74	39	26	2	0	0	12	3	1	0	0	0
Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	145	91	63	3	1	0	26	1	1	0	0	0
Federalno ministarstvo okoliša i turizma		44	27				14		2			
Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	43	26	14	3	1	0	11	3	0	0	0	0
Federalni zavod za statistiku	257	174	125	14	6	1	20	5	3	0	0	0
Federalni hidrometeorološki zavod	118	77	59	14	1	0	13	4	4	1	0	0
Arhiv	29	15	11	1	1	0	3	0	0	0	0	0
Federalni zavod za programiranje razvoja	32	19	12	2	3	1	2	0	2	1	0	0
Federalna direkcija robnih rezervi	30	20	12	2	0	0	8	2	0	0	0	0
Federalna uprava civilne zaštite	254	211	140	6	1	0	61	1	2	0	0	0
Federalna uprava za inspeksijske poslove	242	171	119	10	0	0	44	3	8	0	0	0
Federalni zavod za agropedologiju	45	28	23	2	0	0	3	1	2	0	0	0
Federalni zavod za poljoprivredu	77	43	41	4	1	0	1	0	0	0	0	0
Federalni zavod za geologiju	45	29	25	2	1	0	2	1	1	0	0	0
Federalni agromediteranski zavod	77	49	2	0	0	0	47	4	0	0	0	0
Federalna novinska agencija	92	65	38	1	3	0	20	1	4	0	0	0
Agencija za državnu službu FBiH	66	52	39	5	2	0	9	1	2	0	0	0
Agencija za nadzor osiguranja	37	29	19	3	2	0	7	4	1	0	0	0
Komisija za vrijednosne papire	38	18	15	1	1	1	2	1	0	0	0	0
Javna ustanova za edukaciju sudaca i tužitelja	14	12	5	0	1	0	2	1	5	1	0	0
Gender centar	21	9	5	0	0	0	4	2	0	0	0	0

Služba za zajedničke poslove	500	377	334	3	11	0	28	2	4	1	0	0
Porezna uprava	1.744	1.255	865	13	28	1	342	6	20	0	0	0
Ured Vlade FBiH za odnose sa javnošću	11	11	6	1	1	0	4	0	0	0	0	0
Regulatorna komisija za energiju u Federaciji BiH ⁸¹												
Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko osiguranje ⁸²												
Ukupno	5.423	3.806	2.675	141	97	6	924	74	77	6	0	0

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
3.806	2.135	1.671

⁸¹ U aktu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji BiH broj: 04-01-833-01/19 od 21.8.2019. godine se ističe kako ista nije u mogućnosti dostaviti podatke koji se odnose na nacionalnu pripadnost radnika FERK-a, budući da isti sa tim podacima uopće ne raspolaže. Dostavljeni su podaci koji se odnose na spolnu strukturu.

⁸² U aktu Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje broj: FZ3/5/1-05-7-1112-2/19 od 30.7.2019. godine se ističe kako je sjedište Federalnog zavoda u Mostaru i sačinjen je od Središnje administrativne službe s mjestom rada u Sarajevu i s mjestom rada u Mostaru i ima deset županijskih/kantonalnih administrativnih službi sa sjedištem u sjedištu županija/kantona, te se smatra da je nacionalna struktura u cijelosti zadovoljena.

Naziv tijela HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	49	38	15	2	2	-	20	4	-	-	1	-
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	130	94	39	3	1	-	54	5	-	-	-	-
Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave	28	18	13	3	-	-	5	1	-	-	-	-
Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta ⁸³	50	36	-	3	-	-	-	3	-	-	-	-
Pedagoški zavod	17	11	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Arhiv HNK/Ž	15	10	7	1	1	-	2	1	-	-	-	-
Ministarstvo privrede	51	38	19	3	6	1	13	2	-	-	-	-
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi	37	31	10	2	1	-	19	3	1	-	-	-
Zavod za školstvo	28	15	-	-	-	-	15	1	-	-	-	-
Uprava za prognanike i izbjeglice	15	9	4	1	1	-	3	-	1	-	-	-
Ministarstvo prometa i veza	40	18	4	1	2	-	12	1	-	-	-	-
Ministarstvo za pitanja branitelja	45	26	8	1	-	-	18	2	-	-	-	-
Županijsko javno pravobraniteljstvo	12	10	3	-	1	-	6	1	-	-	-	-
Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	14	9	2	-	-	-	7	1	-	-	-	-
Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša	50	40	27	3	-	-	13	2	-	-	-	-
Zavod za zaštitu kulturno- povijesne baštine/istorijskog naslijeđa	19	6	1	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Ukupno	600	373	163	24	15	1	192	28	2		1	

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
373	215	158

⁸³ U aktu Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta broj 05-01-12-1940/19 od 28.08.2019.godine nije dostavljena nacionalna struktura svih zaposlenih.

Naziv tijela ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Stručna služba Vlade Županije Zapadnohercegovačke	28	21	-	-	-	-	21	1	-	-	-	-
Ured za zakonodavstvo	6	5	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Ured Vlade Županije Zapadnohercegovačke za europske integracije	14	5	-	-	-	-	5	2	-	-	-	-
Ministarstvo pravosuđa i uprave	33	21	-	-	-	-	21	6	-	-	-	-
Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa	37	21	-	-	-	-	21	1	-	-	-	-
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ⁸⁴	29	11	-	-	-	-	14	2	-	-	-	-
Ministarstvo financija ⁸⁵	56	34	-	-	-	-	35	1	-	-	-	-
Ministarstvo gospodarstva	103	51	-	-	-	-	51	6	-	-	-	-
Uprava za inspekcijske poslove	48	23	-	-	-	-	23	2	-	-	-	-
Služba za zapošljavanje	33	36	-	-	-	-	36	2	-	-	-	-
Županijski zavod za pružanje pravne pomoći	5	4	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-
Zavod za poljoprivredu	12	7	-	-	-	-	7	1	-	-	-	-
Javna ustanova Ceste Županije Zapadnohercegovačke	13	10	-	-	-	-	10	1	-	-	-	-
Županijsko pravobraniteljstvo	7	6	-	-	-	-	6	2	-	-	-	-
Vlada - Ured predsjednika Vlade ⁸⁶	14	10	-	-	-	-	11	1	-	-	-	-
Skupština ⁸⁷	20	10	-	-	-	-	11	3	-	-	-	-
Ukupno	458	281					281	33				

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
281	156	125

⁸⁴ Prema aktu Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi broj 08-369-1-19 od 16.10.2019.godine popunjeno je 11 radnih mjesta, a iskazana je nacionalna i spolna struktura za 14 osoba.

⁸⁵ Prema aktu Ministarstva financija broj 04-03-49-799/14 od 15.10.2019.godine popunjeno je 34 radna mjesta, a iskazana je nacionalna za 35, a spolna struktura za 34 osobe.

⁸⁶ Prema aktu od 20.08.2019. godine iskazano je ukupno 10 popunjenih pozicija, a 11 uposlenih Hrvata.

⁸⁷ Prema aktu Skupštine Zapadnohercegovačke županije broj 01-01-9-1141/19-1 od 23.11.2019. godine iskazano je ukupno 10 popunjenih pozicija, a 11 uposlenih Hrvata.

Naziv tijela ŽUPANIJA 10	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Skupština Županije 10	25	25	1				24					
Ministarstvo financija	62	38	1				34	2				
Ministarstvo pravosuđa i uprave	20	10	1	1	4	1	5	1				
Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih	30	15			3		12	2				
Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa	36	14					14	1				
Ured predsjednika vlade	13	5					5					
Stručna služba vlade - Županije 10	19	6	4	1			3	1				
Uprava za inspekcijske poslove	52	25	2		1		22	1				
Uprava za pitanja branitelja	11	11					11	1				
Uprava za ceste	6	6					6	1				
Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	13	3					3	1				
Uprava civilne zaštite	15	9					9	1				
Direkcija za robne rezerve	10	2	1	1			1					
Županijsko pravobraniteljstvo	4	2					2	1				
Ukupno	316	171	10	3	8	1	151	13				

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
171	86	85

Naziv tijela ŽUPANIJA SREDIŠNJA BOSNA	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta	6	6	3	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Ministarstvo privrede	111	76	54	2	1	-	21	3	-	-	-	-
Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša-povratka i stambenih poslova	31	26	13	3	-	-	13	3	-	-	-	-
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	44	34	24	4	1	-	8	1	1	-	-	-
Ministarstvo pravosuđa i uprave	17	10	4	2	-	-	6	2	-	-	-	-
Ministarstvo zdravstva i socijalne politike	22	17	12	2	-	-	5	2	-	-	-	-
Ministarstvo financija	36	31	15	2	2	-	14	2	-	-	-	-
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	113	100	75	12	1	-	24	6	-	-	-	-
Županijsko pravobraniteljstvo	7	5	4	1	-	-	3	1	-	-	-	-
Županijski arhiv Travnik	18	10	7	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Ured za zakonodavstvo	4	2	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Ured za Europske integracije, fondove, odnose sa javnošću i kvalitetu prema međunarodnom standardu	10	10	5	1	1	-	4	-	-	-	-	-
Ured za javne nabave za potrebe korisnika proračuna SBŽ	11	10	5	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Stručna služba Vlade SBK/KSB	7	6	1	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Uprava za geodetske i imovinsko- pravne poslove	13	6	2	2	-	-	4	1	-	-	-	-
Uprava za civilnu zaštitu	19	10	4	1	2	1	3	2	1	-	-	-
Županijska uprava za branitelje/Kantonalna uprava za branioce	18	7	4	2	-	-	3	1	-	-	-	-
Županijski zavod za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-povijesnog naslijeđa	14	5	2	1	-	-	3	1	-	-	-	-
Skupština-sekretarijat	7	4	2	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Ukupno	508	375	237	37	8	1	130	29	2			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
375	141	234

Naziv tijela POSAVSKA ŽUPANIJA	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Ministarstvo gospodarstva i prostornog uređenja	27	8	1	1	-	-	7	-	-	-	-	-
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	4	4	1	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i sporta	18	10	-	-	-	-	10	3	-	-	-	-
Ministarstvo prometa, veza, turizma i zaštite okoliša	26	10	7	1	-	-	3	1	-	-	-	-
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike	24	10	1	-	-	-	9	4	-	-	-	-
Ministarstvo financija	31	14	1	-	-	-	13	3	-	-	-	-
Skupština Županije ⁸⁸	9	7	4	1	1	-	19	1	-	-	-	-
Vlada - Služba za odnose sa javnošću	3	3	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Vlada - Ured za razvoj i europske integracije Županije Posavske	11	7	1	-	-	-	6	1	-	-	-	-
Županijsko pravobraniteljstvo	3	3	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske	39	29	3	-	-	-	26	7	-	-	-	-
Zavod za pružanje pravne pomoći Županije Posavske	4	3	1	1	-	-	2	1	-	-	-	-
Vlada-Zajednička služba	28	16	1	-	-	-	15	2	-	-	-	-
Županijska uprava za inspekcijske poslove	23	14	1	-	-	-	13	1	-	-	-	-
Ukupno	250	138	22	4	1		132	27				

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
138	71	67

⁸⁸ Prema zaprimljenom odgovoru sistematizirano je devet radnih mjesta, popunjeno sedam, a nacionalna struktura zaposlenih je četiri Bošnjaka, jedan Srbin, 19 Hrvata, što je ukupno 24 zaposlenika.

Naziv tijela BOSANSKO PODRINJSKA ŽUPANIJA	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Skupština Županije - Stručna služba	11	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za financije	33	22	21	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoliša	13	9	8	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose	16	5	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za gospodarstvo	44	18	17	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za obrazovanje, mlade, znanost, kulturu i sport	20	12	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Arhiv županije	3	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Županijski zavod za pružanje besplatne pravne pomoći	4	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Direkcija robnih rezervi	13	11	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Služba za zajedničke poslove županijskih tijela uprave	37	25	25	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ured premijera i Vlade BPK Goražde	15	5	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Županijska uprava za inspeksijske poslove	28	17	17	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljene osobe i izbjeglice	9	8	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Županijska uprava civilne zaštite	13	6	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Županijska uprava za šumarstvo	15	11	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Županijsko pravobraniteljstvo Goražde	3	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Služba za odnose s javnošću BPK Goražde	3	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za boračka pitanja	6	5	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Županijska agencija za privatizaciju	5	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	291	173	169	21	4	2						

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
173	82	91

Naziv tijela SARAJEVSKA ŽUPANIJA/KANTON SARAJEVO	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Ministarstvo kulture i sporta	27	12	7	3	1	1	1	-	3	-	-	-
Ministarstvo zdravstva	24	19	19	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo prometa	46	36	32	3	1	-	2	1	1	-	-	-
Ministarstvo za boračka pitanja	28	14	27	4	-	-	1	-	-	-	-	-
Ministarstvo financija	73	49	48	7	1	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture	25	23	20	-	2	1	-	-	1	-	-	-
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljene osobe i izbjeglice ⁸⁹	39	25	13	-	1	-	1	-	2	-	-	-
Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša	96	70	47	2	3	-	7	1	13	-	-	-
Skupština-Kabineti	10	8	5	-	1	-	2	-	-	-	-	-
Zavod za informatiku i statistiku	33	17	11	2	1	-	1	-	4	1	-	-
Fond Kantona Sarajeva za stipendiranje i školovanje djece boraca, poginulih boraca i poginulih civila - žrtava rata "IKRE"	8	5	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Županijska/Kantonalna uprava civilne zaštite	308	219	213	10	1	-	5	-	-	-	-	-
Županijska/Kantonalna uprava za inspekcijske poslove	205	137	126	13	1	-	5	-	5	-	-	-
Županijska/Kantonalna Agencija za privatizaciju ⁹⁰												
Zavod za pružanje besplatne pravne pomoći	12	7	6	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Fond Županije/Kantona Sarajeva za izgradnju stanova	43	38	37	5	-	-	1	-	-	-	-	-
Fond Županije/Kantona Sarajeva za zaštitu i održavanje grobalja šehida i poginulih boraca	122	84	79	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Direkcija za ceste	19	14	14	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Direkcija za robne rezerve	22	9	7	-	1	1	-	-	1	-	-	-
Županijski/Kantonalni stambeni fond	16	10	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	1.156	796	725	65	15	3	27	2	30	1		

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
796	324	472

⁸⁹ Prema aktu Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljene osobe i izbjeglice broj 13-01/2-05-38244 od 23.10.2019. godine, Ministarstvo ne raspolaže podacima o nacionalnoj strukturi rukovodećih radnika.

⁹⁰ Prema aktu Županijske/Kantonalne Agencije za privatizaciju broj 21-06/1-49-118-1 od 26.08.2019.godine, Agencija ne raspolaže podacima o nacionalnoj strukturi uposlenih.

Naziv tijela TUZLANSKA ŽUPANIJA	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Služba skupštine Tuzlanske županije	36	27	23	1	1	0	1	0	0	0	0	0
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša	26	21	18	2	0	0	2	1	1	0	0	0
Uprava civilne zaštite Tuzlanske županije	21	15	11	2	1	1	3	0	0	0	0	0
Ministarstvo pravosuđa i uprave	17	13	9	0	1	0	3	0	0	0	0	0
Ministarstvo za boračka pitanja	15	12	11	3	0	0	1	0	0	0	0	0
Županijska uprava civilne zaštite	21	15	11	2	1	1	3	0	0	0	0	0
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede uprava za šumarstvo	95	3	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Županijska uprava za inspekcijske poslove	127	86	76	7	0	0	8	2	2	0	0	0
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak	20	18	15	3	1	0	2	0	0	0	0	0
Ministarstvo trgovine, turizma i prometa	24	19	16	4	1	1	2	1	0	0	0	0
Pravobraniteljstvo Tuzlanske županije	16	11	11	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Poljoprivredni zavod Tuzlanske županije	12	12	11	0	0	0	1	1	0	0		
Ministarstvo financija Tuzlanske županije	66	61	55	5	3	1	2	0	1	0	0	0
Pedagoški zavod Tuzlanske županije	28	19	16	0	0	0	3	1	0	0	0	0
Ministarstvo kulture, sporta i mladih Tuzlanske županije	15	8	6	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Ministarstvo zdravstva Tuzlanske županije	16	9	10	2	0	0	0	0	3	1	0	0
Ukupno	555	349	302	34	10	5	32	6	7	1	0	0

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
349	192	157

Naziv tijela ZENIČKO-DOBOJSKA ŽUPANIJA	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Ministarstvo za gospodarstvo	15	12	7	2	1	1	4					
Ministarstvo za pravosuđe i upravu	14	11	7	1	2	1	2	1				
Županijska uprava za inspeksijske poslove	112	70	61	7	3		6	2				
Županijska direkcija robnih rezervi	6	4	3				1	1				
Ministarstvo financija	38	34	27	1	1		5		1	1		
Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša	27	18	17	8			1					
Županijska direkcija za ceste	10	5	4				1					
Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu	19	16	15	4					1			
Županijska uprava za šumarstvo	125	110	95	1	3		11		1			
Stručna služba Vlade	14	7	6	2	1							
Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte	16	9	7	1			2					
Služba za zajedničke poslove	52	40	33	1	1		6	2				
Ured premijera	6	4	4	1								
Županijsko pravobraniteljstvo	9	9	8	3					1	1		
Sekretarijat za zakonodavstvo	4	3	2	1			1					
Ministarstvo zdravstva	14	6	5	1	1	1						
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice	16	14	9	2			5	1				
Ministarstvo za boračka pitanja	18	13	12	3			1					
Županijska uprava civilne zaštite	15	6	5	1					1			
Stručna služba Skupštine	13	9	7	3	1	1	1					
Županijski zavod za pravnu pomoć	11	7	6	4					1			
Pedagoški zavod	54	54	43	8	2		7	3	2			
Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta	23	18	15				1		2			
Ukupno	631	479	398	55	16	4	55	10	10	2		

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
479	225	254

Naziv tijela UNSKO-SANSKA ŽUPANIJA	Sistematizirano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Vlada USK-Ured za zakonodavstvo	8	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta	65	22	18	5	2	1	2	-	-	-	-	-
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	46	18	16	2	-	-	1	-	1	-	-	-
Ministarstvo gospodarstva	30	14	12	1	-	-	2	1	-	-	-	-
Ministarstvo pravosuđa i uprave	16	9	8	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje	26	17	11	2	-	-	1	-	1	-	-	-
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike	21	11	10	2	-	-	1	-	-	-	-	-
Županijsko pravobraniteljstvo	5	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Zavod za pružanje besplatne pravne pomoći	6	4	2	-	2	1	-	-	-	-	-	-
Županijska uprava civilne zaštite	18	11	11	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Županijska uprava za inspeksijske poslove	76	50	47	7	-	-	3	-	-	-	-	-
Poljoprivredni zavod	50	13	13	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Županijski zavod za prostorno uređenje i planiranje	16	9	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	383	181	164	29	5	2	10	1	2			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
181	95	86